

«СХВАЛЕНО»
Педагогічною радою

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Директор

Протокол № __ від __.08.2022 р.

___ серпня 2022 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«Досліджуємо історію і суспільство. 5 клас (інтегрований курс)»

укладена на основі модельної програми

«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)»

для закладів загальної середньої освіти

(автори Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.)

на 2022-2023 н.р.

учителя / учительки історії: _____ *Гінкул Ганни Сергіївни* _____

Назва модельної програми: «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

Підручник: Досліджуємо історію і суспільство : підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти / І. Д. Васильків, О. Я. Басюк, Г. С. Гінкул, Л. А. Грисюк, І. С. Димій, О. А. Іртищева, М. І. Костікова, І. Л. Паршин, Р. В. Шеремета. — Тернопіль : Астон, 2022. — 228 с. : іл.

Кількість годин на рік: 70 годин

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«Досліджуємо історію і суспільство. 5 клас (інтегрований курс)»

укладена на основі модельної програми «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)»
для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма з інтегрованого курсу «Досліджуємо історію і суспільство» укладена на основі Модельної навчальної програми «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Hromad.ta.istor.osv.hal/Doslidzhuyemo.istoriyu.susp.5-6-kl.Vasylkiv.ta.in.14.07.pdf>) та Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт) і є складовою частиною громадянської та історичної освітньої галузі (далі – Галузь).

Навчальна програма окрім обов'язкових складових (Наказ МОН № 25 від 19.02.2021 р.) містить опис компетентнісного потенціалу кожного заняття (уроку) та наскрізні змістові лінії. Окрім видів діяльності в навчальній програмі зазначені конкретні вправи та методи, які можуть бути використані за умов онлайн / офлайн / змішаного навчання і на думку автора є найбільш прийнятними для досягнення мети кожного уроку.

Мета навчальної програми відповідає меті Галузі, закріпленій у п. 20 Державного стандарту: «Розвиток особистості учня через осмислення минулого, сучасного та зв'язків між ними, взаємодії між глобальними, загальноукраїнськими і локальними процесами; формування ідентичності громадянина України, його активної громадянської позиції на засадах демократії, патріотизму, поваги до прав і свобод людини, визнання цінності верховенства права та нетерпимості до корупції».

Структура інтегрованого курсу («Досліджуємо історію і суспільство». 5 клас) відповідно до навчальної програми. Навчальна програма розроблена відповідно до 4 модулів (розділів), розрахованих на 70 годин (2 уроки на тиждень):

Розділ 1. УКРАЇНА – СУЧАСНА ЄВРОПЕЙСЬКА ДЕРЖАВА

Розділ 2. ВІД РОДИНИ – ДО УКРАЇНИ

Розділ 3. УКРАЇНА – СВІТОВІ, СВІТ – УКРАЇНІ

Розділ 4. СТОРІНКИ НАШОГО МИНУЛОГО. ШЛЯХ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Модуль 1 (Розділ 1) поділено на 2 частини; Модуль 2 (Розділ 2) поділено на 2 частини; Модуль 3 (Розділ 3) – не ділиться – передбачено реалізацію довготривалого навчально-пошукового проекту; Модуль 4 (Розділ 4) ділиться на 3 частини. Розділ 4 завершується реалізацією соціального проекту на рівні класу/школи/громади (на вибір здобувачів освіти). В кожному розділі передбачено корекційно-рефлексивні заняття та практично-узагальнюючі заняття.

Передбачено резервні години.

Шляхи реалізації навчальної програми відповідають модельній програмі.

Особливості організації освітнього процесу. Інтегрований курс «Досліджуємо історію та суспільство» викладається з поєднанням аудіального, візуального сприйняття інформації та роботи з цією інформацією, пошуком інформації та її перетворенням, що є запорукою досягнення очікуваних результатів навчання, зокрема критичного мислення. Заучування визначень термінів, дат, біографій історичних діячів не є самоціллю інтегрованого курсу. Пропедевтичний курс покликаний сформулювати загальні уявлення, систему цінностей, виробити навички здобування та використання інформації, її критичного осмислення.

Види діяльності, запропоновані в навчальній програмі, відповідають віковим та фізіологічним особливостям здобувачів освіти, враховують попередньо набутий досвід, знання та уміння учнів.

Корекційно-рефлексивні заняття мають на меті подолання, виявлених у процесі формувального оцінювання, утруднень у навчальній діяльності здобувачів освіти, закріплення та можливість осмислення способів і прийомів роботи з навчальним матеріалом, пошуку найбільш раціональних, шляхом виконання індивідуальних або групових завдань, в тому числі і проектної діяльності.

Практично-узагальнюючі заняття мають на меті досягнення очікуваних результатів навчання через діяльність (індивідуальну, групову, самостійну, колективну, проектну, творчу) здобувачів освіти.

Корекційно-рефлексивні та практично-узагальнюючі заняття окрім практичної складової передбачають виконання діагностичних вправ з метою контролю обов'язкових загальних результатів навчання учнів у громадянській та історичній освітній галузі.

В навчальній програмі до кожного заняття (уроку) виділені інструменти оцінювання. Акцент зроблено на спостереженні та формувальному оцінюванні.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
«Досліджуємо історію і суспільство. 5 клас (інтегрований курс)»

№ теми, дата	Тема	Зміст теми	Види навчальної діяльності	Результати навчання (очікувані результати)	Інструменти оцінювання	Компетентнісний потенціал	Наскрізні вміння
1	Досліджуємо історію і суспільство. Вступ до курсу	<p>1.1. «Я», «Ми», «суспільство». Будьмо знайомі!</p> <p>1.2. Що таке історія</p> <p>1.3. Хто і як досліджує історію</p> <p>Поняття і терміни: суспільство (соціум), спільноти, історія, історики</p> <p>Персоналії: Геродот, М. Грушевський</p> <p><i>Додатково</i> «Михайло Грушевський. Карта» https://cutt.ly/UlseTSP «Знайомство з історією» (скласти пари) https://cutt.ly/yIse9zE</p>	<p>Створення асоціативного куща або хмари слів «Історія»</p> <p>Складання власної візитівки</p> <p>Колективна робота над створенням правил класу</p> <p>Робота з текстом підручника – складання запитань до тексту</p> <p>Робота в парах, прийом «Інтерв'ю»</p> <p>Вправа «Прогнозування»</p>	<p>Аргументує потребу спільних правил і законів, а також необхідність їх дотримуватися [6 ГІО 6.1.1-2]</p> <p>виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГІО 3.2.1-2]</p> <p>пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГІО 5.1.2-3]</p> <p>формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел [6 ГІО 3.2.1-4]</p> <p>пояснює, що вдалося та не вдалося досягти під час виконання роботи [6 ГІО 6.2.2-1]</p> <p>формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду [6 ГІО 4.2.2-1]</p> <p>пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні і в минулому пов'язані з подіями їх життя, станом суспільства [6 ГІО 1.3.2-2]</p>	<p>Спостереження</p> <p>Формувальне оцінювання з елементами самооцінювання (Вправа «Оплески»)</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Інноваційність Навчання</p> <p>впродовж життя</p> <p>Соціальні компетентності</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Критично та системно мислити</p> <p>Діяти творчо</p> <p>Виявляти ініціативність</p> <p>Здатність логічно обґрунтувати позицію</p> <p>Конструктивно керувати емоціями</p>

Розділ 1. УКРАЇНА – СУЧАСНА ЄВРОПЕЙСЬКА ДЕРЖАВА							
№ теми	Тема	Зміст теми	Види навчальної діяльності	Результати навчання (очікувані результати)	Інструменти оцінювання	Компетентнісний потенціал	Наскрізні вміння
2	Україна молода держава з великим минулим	<p>2.1. Ознаки суверенної та незалежної держави</p> <p>2.2. Шлях України до незалежності</p> <p>2.3. Акт проголошення незалежності України</p> <p>Поняття і терміни: держава, незалежність, суверенітет, ознаки держави</p> <p>Персоналії: Левко Лук'яненко</p> <p>Дати: 1187 рік. 24 серпня 1991 року.</p> <p>Додатково «Україна — країна і держава» https://cutt.ly/0IstP1h</p>	<p>Створення схеми «Ознаки суверенної та незалежної держави»</p> <p>Вправа «Історична математика»</p> <p>Робота з документом (Акт проголошення незалежності України)</p> <p>Вправа «Мікрофон»</p> <p>Робота з поняттями.</p> <p>Вправа «Наведи лад»</p>	<p>емоційно долучається до заходів, які спрямовані на утвердження цінності незалежності і територіальної цілісності України [6 ГІО 6.2.1-9]</p> <p>добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1]</p> <p>визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГІО 4.3.1-1]</p> <p>виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГІО 4.1.1-2]</p> <p>формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду [6 ГІО 4.2.2-1]</p> <p>добирає приклади, які розкривають поняття/ терміни, що використовуються в межах теми [6 ГІО 4.1.1-1]</p>	<p>Спостереження</p> <p>Формувальне оцінювання з елементами самооцінювання (Вправа «Світлофор»)</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Математична компетентність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p> <p>Навчання впродовж життя</p> <p>Громадянські та соціальні компетентності</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Здатність логічно обґрунтувати позицію</p> <p>Приймати рішення</p>

3	Державна символіка та мова	<p>3.1. Державні символи 3.2. Державна мова</p> <p>Поняття і терміни: державні символи, державна мова</p> <p>Персоналії: Павло Чубинський Михайло Вербицький</p> <p>Дати: 1996 р. – запровадження нової валюти (гривні)</p> <p>Додатково Мініквест «Станція у 3D» (антарктична станція «Академік Вернадський») https://cutt.ly/zIstE1Z</p>	<p>Формулювання запитань до тексту Вправа «Сенкан про мову» (групова робота) Вправа «Візитівка держави».</p>	<p>формулює питання різного типу до тексту / медіатексту, візуальних джерел [6 ГЮ 3.2.1-4] емоційно долучається до заходів, які спрямовані на утвердження цінності незалежності і територіальної цілісності України [6 ГЮ 6.2.1-9] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГЮ 3.1.2-1] виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГЮ 4.1.1-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГЮ 4.2.2-2] визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГЮ 6.2.2-5]</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання Взаємооцінювання Опитування</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна компетентність Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні компетентності Здатність спілкуватися іноземною мовою</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Співпрацювати з іншими</p>
---	-----------------------------------	--	--	---	---	---	---

4	Територія нашої держави	<p>4.1. Територія України та її адміністративний устрій. 4.2. Столиця 4.3. Історичні назви та етнографічні регіони України</p> <p>Поняття і терміни: Територія держави, адміністративно-територіальні одиниці. Область, район, територіальна громада. Столиця. Історико-етнографічні регіони Етнографи Етнос</p> <p>Додатково: «Найдавніші міста» (скласти пари) https://cutt.ly/xIsy0cc</p>	<p>Робота з підручником Робота зі схемою «Адміністративний поділ України» Практична робота з контурною картою Робота з картою історико-етнографічних регіонів України Робота з картою орнаментів з різних історико-географічних регіонів Творча групова робота «Етнодизайнери» (декорування тарілки візерунками свого регіону) Ігри онлайн із картою</p>	<p>виокремлює основні елементи карти та пояснює їх значення [6 ГІО 2.1.1-1] пояснює і доцільно застосовує терміни, поняття, які вжитов запропонованих джерелах [6 ГІО 3.2.1-3] розрізняє відносно сталі та змінні об'єкти карти [6 ГІО 2.1.1-4] визначає орієнтацію об'єктів відносно сторін світу, суб'єкта спостереження [6 ГІО 2.1.2-1] наводить приклади етнічного, релігійного, культурного та іншого розмаїття в Україні та світі в минулому і сьогоденні [6 ГІО 5.3.1-1] пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу [6 ГІО 5.3.1-2] висловлює власне судження про культурне розмаїття та його цінність для суспільства, виявляє зацікавленість переконаннями інших людей [6 ГІО 5.3.1-4]</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання Самооцінювання (заповнення листів самооцінювання) Завдання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна компетентність Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні компетентності Інноваційність Культурна компетентність</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Діяти творчо Виявляти ініціативність Конструктивно керувати емоціями Приймати рішення Розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими</p>
5	Україна на мапі світу	<p>5.1. Україна на мапі світу 5.2. Взаємодія</p>	<p>Вправа «Прес конференція». Вправа «Юний</p>	<p>визначає придатність отриманої інформації для добору аргументів за допомогою вчителя [6 ГІО 4.2.1-1]</p>	<p>Спостереження Формувальне</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати</p>

		<p>держав у світовому співтоваристві 5.3. Європейські цінності</p> <p>Поняття і терміни: Європейський союз</p> <p>Дати: 2014-угода про асоціацію з ЄС</p> <p>Додатково: «Держави-сусіди України» https://cutt.ly/zIsyiux</p>	<p>дослідник» (пошукова робота в Інтернеті в середовищі Вікіпедія) Хмаринка слів «Європейські цінності». Робота з відеофрагментом про європейські цінності Творча вправа «Культурний обмін» (запрошення для друга іноземця з описом нашої держави за алгоритмом/зразком). Робота з джерелом (гімн ЄС «Ода до радості» в перекладі)</p>	<p>застосовує критерії визначення достовірності інформації (з допомогою вчителя) [6 ГЮ 3.3.1-2] висловлює власне судження про культурне розмаїття та його цінність для суспільства, виявляє зацікавленість переконаннями інших людей [6 ГЮ 5.3.1-4]</p>	<p>оцінювання з елементами самооцінювання (Вправа «Продовжіть речення»)</p>	<p>комунікаційна компетентність Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні компетентності Інноваційність Культурна компетентність Підприємливість і фінансова грамотність Здатність спілкуватися іноземною мовою</p>	<p>власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми.</p>
6	Людина в Україні	<p>6.1. Людина, особа, громадянин. 6.2. Населення держави 6.3. Як стати громадянином України?</p>	<p>Вправа «Наведи порядок в реченні» (формулювання визначень за опорними словами) Фронтальна робота - вправа</p>	<p>висловлює власне судження про культурне розмаїття та його цінність для суспільства, виявляє зацікавленість переконаннями інших людей [6 ГЮ 5.3.1-4] виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГЮ 4.1.1-2] формулює питання різного типу</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання з елементами самооцінювання (Вправа «Сигнали</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна компетентність Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити</p>

		<p>Поняття і терміни: Людина, особа, громадянин. Населення, іноземці, громадяни.</p>	<p>«Оживи схему» (складання змістовної розповіді за схемою) Робота з підручником, метод «ПРЕС» Ігри онлайн</p>	<p>до тексту /медіатексту, візуальних джерел [6 ГІО 3.2.1-4]</p>	<p>рукою»)</p>	<p>компетентності</p>	<p>Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію</p>
7	<p>Права та обов'язки громадян</p>	<p>7.1. Права людини 7.2. Права дитини 7.3. Єдність прав і обов'язків</p> <p>Поняття і терміни: Права людини. Права дитини. Обов'язки</p> <p>Додатково: «Права людини» (класифікація за групами) https://cutt.ly/0Isufux Знаємо права, виконуємо обов'язки. Вправа «Відсутнє слово» https://cutt.ly/ZIsinIP</p>	<p>Робота з текстом підручника та картками (вправа «Сортер») Робота з хмаринкою слів «Права дитини» (Вправа «Слідопити») Робота з Конституцією України (Вправа «Два – чотири – всі разом» (Робота з витягом з Конституції України та заповнення таблиці «Мої обов'язки»)). Висловлювання стосовно потреби спільних правил і законів за методом «ПРЕС»</p>	<p>виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГІО 4.1.1-2] пояснює значення громадсько-політичних понять (зокрема прав, право/закон) з допомогою вчителя [6 ГІО 6.3.1-1] аргументує потребу спільних правил і законів, а також необхідність їх дотримуватися [6 ГІО 6.1.1-2] обґрунтовує необхідність захищати права людини і громадянина та дотримуватись обов'язків громадянина [6 ГІО 5.2.2-2] пояснює, чому і якими правами від народження наділена кожна людина [6 ГІО 5.2.1-1] пояснює, як держава забезпечує реалізацію прав людини (зокрема дитини) [6 ГІО 5.2.1-2] обговорює важливість поваги прав людини всіма людьми [6 ГІО 5.2.1-3] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1]</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання Взаємооцінювання Опитування</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна компетентність Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні компетентності Інноваційність Культурна компетентність</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми Співпрацювати</p>

			<p>Творча вправа «Мое право... закінчується там, де...».</p> <p>Вправа «Журналіст» (складання запитань до теми за ключовими словами)</p> <p>Вправа «Візуалізація» або «Фотосушка» (зображення одного з прав дитини на вибір/ фото, яке ілюструє одне з прав дитини)</p>	<p>виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГІО 4.1.1-2]</p> <p>дотримується вимог щодо непорушення особистого простору інших осіб [6 ГІО 5.1.4-1]</p> <p>намагається зрозуміти краще своїх друзів, уявляючи, як та чи інша ситуація виглядає з їх погляду [6 ГІО 6.2.2-3]</p> <p>визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5]</p>			з іншими
8	Корекційно-рефлексійне заняття	<p>8.1.Конституція України</p> <p>8.2.Створення «Конституції класу»</p> <p>Поняття і терміни: Конституція Закон</p> <p>Дати: 28 червня 1996 року.</p>	<p>Робота в парах (Вправа «Перевіряємо достовірність» - складання істинних та хибних тверджень)</p> <p>Міні-проект «Конституція класу» у форматі «Світова кав'ярня»</p>	<p>аргументує потребу спільних правил і законів, а також необхідність їх дотримуватися [6 ГІО 6.1.1-2]</p> <p>виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГІО 3.2.1-2]</p> <p>обґрунтовує необхідність захищати права людини і громадянина та дотримуватись обов'язків громадянина [6 ГІО 5.2.2-2]</p> <p>добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1]</p> <p>визнає відповідальність за свою поведінку, якщо вона призводить до порушення</p>	<p>Спостереження</p> <p>Самооцінювання</p> <p>Діагностичні вправи</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Інноваційність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p> <p>Навчання впродовж життя</p> <p>Громадянські та соціальні компетентності</p> <p>Інноваційність</p> <p>Культурна компетентність</p> <p>Підприємливість та фінансова</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Критично та системно мислити</p> <p>Діяти творчо</p> <p>Виявляти ініціативність</p> <p>Здатність логічно обґрунтувати позицію</p>

				<p>гідності інших людей чи до неможливості реалізації їх прав [6 ГЮ 5.2.2-3]</p> <p>обґрунтовує небезпеку замовчування порушення прав людини [6 ГЮ 5.2.2-4]</p> <p>переконує інших у перевагах поведінки, заснованої на повазі до прав людини і поваги до гідності людини [6 ГЮ 6.1.1-3]</p> <p>дотримується принципів академічної доброчесності в навчанні та повсякденному житті [6 ГЮ 6.1.3-2]</p> <p>пояснює, що вдалося та не вдалося досягти під час виконання роботи [6 ГЮ 6.2.2-1]</p> <p>бере до уваги і зважає у власній поведінці на інтереси класної та інших спільнот, до яких належить [6 ГЮ 6.2.1-3]</p>		грамотність	<p>Конструктивно керувати емоціями</p> <p>Приймати рішення</p> <p>- Розв'язувати проблеми</p> <p>- Співпрацювати з іншими</p>
9	Управління державою	<p>9.1 Законодавча влада</p> <p>9.2. Виконавча влада</p> <p>9.3 Судова влада</p> <p>9.4. Президент України</p> <p>Поняття і терміни: Республіка.</p> <p>Додатково: «Як здійснюється»</p>	<p>Робота в групах (вправа «Доповни схему»)</p> <p>Пошук інформації в інтернеті про органи державної влади в Україні за запропонованими параметрами</p> <p>Приєм «Навчаючись»</p>	<p>добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГЮ 3.1.2-1]</p> <p>виокремлює основне і другорядне в текст [6 ГЮ 3.2.1-2]</p> <p>розрізняє повноваження органів влади і приватних осіб [6 ГЮ 6.3.1-3]</p> <p>пояснює значення громадсько-політичних понять (зокрема демократія, свобода, права, право/ закон) з допомогою вчителя [6 ГЮ 6.3.1-1]</p> <p>формулює запитання щодо</p>	<p>Спостереження</p> <p>Формувальне оцінювання з елементами самооцінювання (Вправа «Однохвилинне есе»)</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Інноваційність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p> <p>Навчання впродовж життя</p> <p>Громадянські та соціальні компетентності</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Виявляти ініціативність</p> <p>Здатність логічно обґрунтувати позицію</p> <p>Конструктивно керувати</p>

		<p>управління державою?» https://cutt.ly/9IsiDEz «Державна влада в Україні» https://cutt.ly/ZIsinIP</p>	учуся»	<p>достовірності інформації з різних джерел [6 ГЮ 3.3.1-1] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГЮ 3.1.2-2]</p>			емоціями Розв'язувати проблеми.
10	Як народ України управляє своєю державою?	<p>10.1. Демократія 10.2. Вибори в Україні</p> <p>Поняття і терміни: Верховна Рада України — законодавчий орган. Верховний Суд. Кабінет Міністрів України — Уряд. Президент України.</p>	<p>Метод «Проблемне навчання» (Як народ управляє своєю державою?) Складання запитань до тексту Вправа «Народовладдя нашого класу» Вправа «Займи позицію» - логічне обґрунтування важливості вільних демократичних виборів Онлайн гра</p>	<p>виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГЮ 4.1.1-2] формулює питання різного типу до тексту /медіатексту, візуальних джерел [6 ГЮ 3.2.1-4] пояснює значення громадсько-політичних понять (зокрема демократія, свобода, права, право/ закон) з допомогою вчителя [6 ГЮ 6.3.1-1] бере до уваги і зважає у власній поведінці на інтереси класної та інших спільнот, до яких належить [6 ГЮ 6.2.1-3] визнає відповідальність за свою поведінку, якщо вона призводить до порушення гідності інших людей чи до неможливості реалізації їх прав [6 ГЮ 5.2.2-3] аргументує потребу спільних правил і законів, а також необхідність їх дотримуватися [6 ГЮ 6.1.1-2] обґрунтовує необхідність захищати права людини і громадянина та дотримуватись обов'язків громадянина визнає</p>	<p>Спостереження Взаємооцінювання Завдання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Інноваційність Підприємливість і фінансова грамотність Громадянські та соціальні компетентності Інноваційність Культурна компетентність</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми.</p>

				успіхи та досягнення інших осіб [6 ГО 6.2.2-5]			
11	Господарств о нашої країни	11.1. Природні багатства України 11.2. Господарство України Поняття і терміни: Економіка Природні ресурси Додатково: «Господарство нашої держави» https://cutt.ly/0IsgzсР	Робота з підручником Виготовлення колажу / інфографіки (онлайн) «Природні багатства України» Навчальна вправа «Зіпсована схема» на закріплення класифікації природних ресурсів Навчальна вправа «Встановлюємо відповідність» до питання «Господарство країни» Складання маршруту уявної мандрівки Україною	виокремлює основне і другорядне в тексті [6 ГО 4.1.1-2] позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані [6 ГО 2.1.2-3] наводить приклади впливу діяльності людини на навколишнє середовище в часі і просторі, взаємодії людини та природи [6 ГО 2.2.2-1] виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів) [6 ГО 2.2.1-1] розрізняє природні, економічні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому [6 ГО 1.3.1-1] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГО 3.1.2-2] позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані [6 ГО 2.1.2-3]	Спостереження Формувальне оцінювання (опитування – вправа «Вхідні-вихідні квитки»)	Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Інноваційність Підприємливість і фінансова грамотність Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій Екологічна компетентність	Читати з розумінням Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Співпрацювати з іншими
12	Сталий розвиток	12.1. Сталий розвиток	Робота з поняттям (Вправа	критично осмислює ризики, пов'язані зі шкодою для	Спостереження	Вільне володіння державною мовою	Читати з розумінням

		<p>12.2. Екологічні проблеми регіону</p> <p>12.3. Мій внесок у сталий розвиток України</p> <p>Поняття і терміни: Сталий розвиток</p> <p>Додатково: «Сталий розвиток» (знайти слова) https://cutt.ly/WIsi5Vx</p>	<p>«Наведи порядок в реченні»)</p> <p>Робота з плакатом «Глобальні цілі сталого розвитку»</p> <p>Вправа «Екологічні слідопити» (робота зі Ст. 5 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»</p> <p>Створення простих мультимедійних продуктів за підтримки вчителя/вчительки, членів сім'ї або інших учнів (за алгоритмом)</p> <p>«Екологічні питання мого регіону»</p> <p>Фронтальна робота (вправа «Дерево рішень» - що може зробити вже сьогодні кожен для досягнення</p>	<p>навколишнього середовища [6 ГІО 6.2.1-5]</p> <p>обговорює те, як громадяни та уряди можуть сприяти сталому розвитку [6 ГІО 6.2.1-6]</p> <p>виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стоять перед людиною, суспільством у різних природних середовищах [6 ГІО 2.2.1-2]</p> <p>діє для збереження навколишнього середовища [6 ГІО 2.2.2-2]</p> <p>добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1]</p> <p>використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГІО 3.1.2-2]</p>	<p>Формувальне оцінювання</p> <p>Опитування</p>	<p>Навчання впродовж життя</p> <p>Інноваційність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p> <p>Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій</p> <p>Підприємливість і фінансова грамотність</p> <p>Громадянські та соціальні компетентності</p> <p>Екологічна компетентність</p>	<p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Діяти творчо</p> <p>Виявляти ініціативність</p> <p>Здатність логічно обґрунтувати позицію</p> <p>Конструктивно керувати емоціями</p> <p>Оцінювати ризики</p> <p>Приймати рішення</p> <p>Розв'язувати проблеми</p> <p>Співпрацювати з іншими</p>
--	--	---	---	---	---	---	---

			Україною сталого розвитку) Онлайн гра				
13	Здобутки та труднощі сучасної України	13.1. Історична пам'ять Поняття і терміни: Історична пам'ять	Робота з підручником (вправа «Стрічка часу» - укладання важливих подій державотворення України) Укладання «листа в майбутнє»/самостійного письмового повідомлення/ Інтернет-повідомлення про сьогоднішню Україну та її майбутнє через 10 років Метод «Проблемне навчання» (із використанням методу «ПРЕС»)	описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі [6 ГЮ 1.2.1-2] встановлює одночасність подій в історичному просторі, тривалість подій, явищ, процесів та їх віддаленість одних від одних (у межах теми, з допомогою вчителя [6 ГЮ 1.1.3-1] розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГЮ 1.1.2-1] установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГЮ 1.1.2-2] застосовує відповідні поняття в порівняльному описі історичних та сучасних дій та подій [6 ГЮ 6.3.1-2] висловлює припущення стосовно можливого перебігу історичних подій [6 ГЮ 4.3.1-2] визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГЮ 4.3.1-1] добирає приклади, які розкривають поняття/ терміни, що використовуються в межах теми [6 ГЮ 4.1.1-1] формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГЮ 4.1.2-2]	Спостереження Взаємооцінювання	Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій Громадянські та соціальні компетентності	Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики - Розв'язувати проблеми.

				визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5]			
14	Захист держави	<p>14.1. Українське військо</p> <p>14.2. Захист держави</p> <p>Поняття і терміни: українське військо, Збройні сили України, добровольці</p> <p>Дати: 2014 р. – початок російсько – української війни</p> <p>Додатково: «Українське військо» (<i>лабіринт</i>) https://cutt.ly/HIshAnS «Українське військо» (<i>просте упорядкування</i>) https://cutt.ly/vIsh9mf</p>	<p>Робота в парах з текстом підручника (Вправа «П'ять речень»)</p> <p>Групова робота з цитатами видатних українців про необхідність захисту своєї держави</p> <p>Волонтерська акція (малюнок, відеоповідомлення, лист тощо) для Захисників України</p> <p>Запис власних міркувань про важливість захисту держави (написання есе)</p> <p>Онлайн гра</p>	<p>добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1]</p> <p>застосовує відповідні поняття в порівняльному описі історичних та сучасних дій та подій [6 ГІО 6.3.1-2]</p> <p>формулює запитання щодо достовірності інформації з різних джерел [6 ГІО 3.3.1-1]</p> <p>послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2]</p> <p>формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду [6 ГІО 4.2.2-1]</p> <p>формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2]</p> <p>використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження [6 ГІО 4.1.1-2]</p>	<p>Спостереження</p> <p>Самооцінювання</p> <p>Завдання «Незакінчене речення»</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Навчання впродовж життя</p> <p>Інноваційність</p> <p>Підприємливість і фінансова грамотність</p> <p>Громадянські та соціальні компетентності</p> <p>Культурна компетентність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Критично та системно мислити</p> <p>Діяти творчо</p> <p>Виявляти ініціативність</p> <p>Здатність логічно обґрунтувати позицію</p> <p>Конструктивно керувати емоціями</p> <p>Оцінювати ризики</p> <p>Співпрацювати з іншими</p>
15	Практично-узагальнююче заняття	<p>Практично – узагальнююча мандрівка</p> <p>Узагальнення за матеріалами</p>	<p>Квест-гра у формі практично-узагальнюючої мандрівки з виконанням завдань за</p>	<p>добирає приклади, які розкривають поняття/ терміни, що використовуються в межах теми [6 ГІО 4.1.1-1]</p> <p>послідовно викладає інформацію, будує виступ з</p>	<p>Спостереження</p> <p>Самооцінювання</p> <p>Діагностичні і вправи</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Навчання впродовж життя</p> <p>Інноваційність</p> <p>Громадянські та</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p>

		<p><i>розділу:</i> Поедняйте термін і його значення https://cutt.ly/wOkjJqP Розташуйте події від найдавнішої до сучасної https://cutt.ly/XOkj1Xq Поедняйте діяча та його здобутки https://cutt.ly/EOkjCYU</p>	маршрутом	<p>дотриманням структури [6 ГЮ 4.2.2-2] дотримується принципів академічної доброчесності в навчанні та повсякденному житті [6 ГЮ 6.1.3-2] обговорює те, як громадяни та уряди можуть сприяти сталому розвитку [6 ГЮ 6.2.1-6] розрізняє повноваження органів влади і приватних осіб [6 ГЮ 6.3.1-3] визначає на карті положення географічних об'єктів [6 ГЮ 2.1.2-2] позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути [6 ГЮ 2.1.2-3] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГЮ 3.1.2-1]</p>		<p>соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність Екологічна компетентність</p>	<p>Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми. Співпрацювати з іншими</p>
--	--	---	-----------	--	--	---	---

Розділ 2. ВІД РОДИНИ – ДО УКРАЇНИ							
№ теми	Тема	Зміст теми	Види навчальної діяльності	Результати навчання (очікувані результати)	Інструменти оцінювання	Компетентнісний потенціал	Наскрізні лінії
16	Моя маленька Батьківщина	<p>16.1. Батьківщина – «мала» та «велика» 16.2. Сторінки історії нашої малої Батьківщини</p> <p>Поняття і</p>	<p>Робота з онлайн перекладачем (з'ясувати як звучить слово «батьківщина на різних мовах світи») Фронтальна робота + Робота в</p>	<p>визначає на карті положення географічних об'єктів [6 ГЮ 2.1.2-2] позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути [6 ГЮ 2.1.2-3] дотримується визначених правил і пропонує в разі потреби зміни до них під час</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання Само оцінювання (Вправа «Світлофор»)</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Здатність спілкуватися іноземними мовами Навчання впродовж життя Інноваційність</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Діяти творчо Виявляти ініціативність</p>

		<p>терміни: Мала Батьківщина</p> <p>Додатково: «Малі батьківщини відомих українців та українок» https://cutt.ly/vIsh9mf «Мала батьківщина» (відсутнє слово) https://cutt.ly/vIsh9mf</p>	<p>групах (Вправа «У гості до знаменитостей» (робота з картою, яку створили спеціалісти з Конгресу захисту української мови та пошукова робота в Інтернеті про земляків)) Робота в групах, робота з картою (Вправа «Екскурсія Малою Батьківщиною» - прокладання маршруту на карті місцевості) Підбір матеріалів для колажу «Мій край у давнину і сьогодні» Створення реклами, логотипу рідного краю (в якості домашнього завдання)</p>	<p>організації подорожей для пізнання пам'яток історії та культури, туристичних об'єктів, а також для прогулянок і відпочинку [6 ГІО 2.3.1-3] дотримується визначених правил і пропонує в разі потреби зміни до них під час організації подорожей для пізнання пам'яток історії та культури, туристичних об'єктів, а також для прогулянок і відпочинку [6 ГІО 2.3.1-3] гнучко та конструктивно взаємодіє з новими людьми, адаптується до нових місць та ситуацій [6 ГІО 5.1.3-2]</p>		<p>Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми. Співпрацювати з іншими</p>
17	Моя вулиця та рідний дім	<p>17.1. Моя вулиця 17.2. Рідний дім 17.3. Рідна школа</p>	<p>Пошукова робота (робота з краєзнавчою інформацією -</p>	<p>наводить приклади впливу діяльності людини на навколишнє середовище в часі і просторі, взаємодії людини та природи</p>	<p>Спостереження Взаємооцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку</p>

			<p>презентація роботи «Історія однієї вулиці» Відвідування шкільного музею (за сприятливих умов або в онлайн режимі) Фронтальна робота. Вправа «Мудрість поколінь» (робота з прислів'ями та приказками) Робота в парах. Вправа «Сенкан» (сенкан до словосполучень: «отчий дім», «материнська хата», «рідний дім»)</p>	<p>[6 ГІО 2.2.2-1] виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів) [6 ГІО 2.2.1-1] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2] використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження [6 ГІО 4.1.1-2] описує і характеризує за певним алгоритмом пам'ятку природи, історії та культури [6 ГІО 4.2.1-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГІО 3.1.2-2]</p>		<p>Інноваційність Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність</p>	<p>усно і письмово Діяти творчо Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Співпрацювати з іншими</p>
18	Я і моя сім'я. Родовід	<p>18.1. Сім'я. Родина. 18.2. Родовід 18.3. Біографія</p> <p>Поняття і</p>	<p>Читання схеми в підручнику «Сім'я та родина» Онлайн гра Наведення</p>	<p>установлює послідовність історичних подій (подій свого життя) за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО</p>	<p>Спостереження Практичні завдання Самооцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Інноваційність Громадянські та</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово</p>

		<p>терміни: Родовід. Родинне дерево. Герб роду. Династія Життепис (біографія). Автобіографія Історичний портрет</p> <p>Персоналії: Т.Шевченко, Родини Острозьких, Ханенків, Семиренків, Галаганів, Косачів, Тобілевичів, Терещінків</p> <p>Додатково: «Видатні українські родини» https://cutt.ly/XIslhJi «Родовід» (правильно, неправильно) https://cutt.ly/PIszsW2</p>	<p>прикладів для наслідування серед осіб своєї родини Пошукова «Відомі українські родини» Робота зі схемою «Впорядкування пазлів» (Вправа «Факти і події моєї біографії») Складання історичного портрету (фронтальна робота зі складання історичного портрету Т.Шевченка за алгоритмом) Укладання схеми свого родоводу і впорядкування його опису (в якості домашнього завдання)</p>	<p>4.2.2-2] розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГІО 3.1.2-2] формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду [6 ГІО 4.2.2-1] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГІО 5.1.2-3]</p>		<p>соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно- комунікаційна компетентність</p>	<p>Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Розв'язувати проблеми.</p>
19	Родинні звичаї та традиції	19.1. Традиції та звичаї українського	Знайомство з традиціями українського	послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2]	Спостереження Формувальне	Вільне володіння державною мовою Навчання	Читати з розумінням Висловлювати

		<p>народу 19.2. Родинні традиції</p> <p>Поняття і терміни: Традиції Звичаї</p>	<p>народу (Вправа «Історичне лото») Знайомство з традиціями родин здобувачів освіти (Вправа «Хмаринка традицій») Створення самостійного письмового повідомлення, інтернет-повідомлення «Суперсила моєї родини»</p>	<p>описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання у їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо) [6 ГЮ 5.1.2-2] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГЮ 5.1.2-3] наводить приклади етнічного, релігійного, культурного та іншого розмаїття в Україні та світі в минулому і сьогоденні [6 ГЮ 5.3.1-1] пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу [6 ГЮ 5.3.1-2] зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя [6 ГЮ 5.3.1-3] висловлює власне судження про культурне розмаїття та його цінність для суспільства, виявляє зацікавленість переконаннями інших людей [6 ГЮ 5.3.1-4]</p>	<p>оцінювання (вправа «Однохвилинне есе») опитування</p>	<p>впродовж життя Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність</p>
20	Я - особистість	<p>20.1. Мій саморозвиток 20.2. Гідність. Революція гідності 20.3. Особистий простір</p> <p>Поняття і</p>	<p>Створення колажу «Моя суперсила» Групова робота (Вправа «2-4 - усі разом») складання чек-листа «Кроки до успіху»</p>	<p>дотримується принципів академічної доброчесності в навчанні та повсякденному житті [6 ГЮ 6.1.3-2] детально описує та характеризує в цілому себе та інших осіб за різними ознаками (інтереси, світогляд тощо) [6 ГЮ 5.1.1-4]</p>	<p>Спостереження Само оцінювання «Вправа «Трихвилинна пауза»»</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Інноваційність Громадянські та соціальні компетентності Культурна</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити</p>

		<p>терміни: Особа Особистість Самовизначення Гідність Особистий простір</p> <p>Дати та події: Листопад 2013 р. – лютий 2014 р.- Революція гідності</p> <p>Додатково: «Проект Maidan3D» https://cutt.ly/eIsbcH8 «Я — особистість» (відповідники) https://cutt.ly/2IsbHq1</p>	<p>(Узагальнення ідей та укладання колективного порадики для досягнення успіху) Робота з поняттями Робота з підручником і створення схеми «Складові гідності» Робота в парах зі схемою «Зони особистого простору» (робота зі схемою Едварда Холла визначення, кого можна допускати в різні зони особистого простору) Вправа «Шлях розвитку» (створення особистого шляху розвитку у формі таблиці: зліва, що нового плануєте навчитися, справа – що для цього потрібно) –</p>	<p>поводиться з повагою до гідності інших осіб [6 ГІО 5.1.1-2] дотримується вимог щодо непорушення особистого простору інших осіб [6 ГІО 5.1.4-1] виявляє порушення права на особистий простір та протидіє цьому [6 ГІО 5.1.4-2] обґрунтовує унікальність та неповторність кожної людини [6 ГІО 5.1.1-1] визначає негативні емоції та застосовує способи їх опанування та реакції на них [6 ГІО 5.1.3-3] добирає приклади, які розкривають поняття/ терміни, що використовуються в межах теми [6 ГІО 4.1.1-1] визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГІО 4.3.1-1] пояснює значення освіти в житті людини [6 ГІО 5.1.2-1] пояснює відмінності між громадським та особистим простором [6 ГІО 2.3.1-1]</p>		<p>компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>Діяти творчо Виявляти ініціативність Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Співпрацювати з іншими</p>
--	--	--	--	---	--	---	--

			в якості домашнього завдання				
21	Громада та громадський простір	<p>21.1. «Я» і «ми»: рівні тарізні.</p> <p>21.2. Громада</p> <p>21.3. Правила співжиття в громаді та громадський простір</p> <p>Поняття і терміни: Громада. Територіальна громада. Громадський простір.</p> <p>Додатково: «Територіальні громади» (мультфільм) https://cutt.ly/YIsz1yp «Правила співжиття в громаді» (правильно, неправильно) https://cutt.ly/YIsxvdZ</p>	<p>Вправи з елементами тренінгу «Рівні та різні»</p> <p>Перегляд відео фрагментів, онлайн гра</p> <p>Метод «Проблемне навчання» (Робота з підручником, пошук відповідей на проблемне запитання: «Як вирішити важливу проблему в громаді?») Робота над міні-проектом «Правила співжиття» (або «Як поводитись у громадському просторі»)</p>	<p>добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГЮ 3.1.2-1]</p> <p>пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГЮ 5.1.2-3]</p> <p>аргументує потребу спільних правил і законів, а також необхідність їх дотримуватися [6 ГЮ 6.1.1-2]</p> <p>описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання в їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо) [6 ГЮ 5.1.2-2]</p> <p>розрізняє та ідентифікує локальні, регіональні, національно-культурні спільноти, співвідносить себе з ними [6 ГЮ 5.1.1-3]</p> <p>бере до уваги і зважає у власній поведінці на інтересикласної та інших спільнот, до яких належить [6 ГЮ 6.2.1-3]</p> <p>описує почуття, емоції та потреби, що мають інші люди [6 ГЮ 6.2.2-2]</p> <p>визначає способи власної співучасті в житті класу/закладу освіти / родини / місцевої спільноти [6 ГЮ 6.2.1-4]</p>	<p>Спостереження</p> <p>Опитування</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Навчання</p> <p>впродовж життя</p> <p>Інноваційність</p> <p>Громадянські та соціальні компетентності</p> <p>Культурна компетентність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p> <p>Підприємливість та фінансова грамотність</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Критично та системно мислити</p> <p>Діяти творчо</p> <p>Виявляти ініціативність</p> <p>Здатність логічно обґрунтувати позицію</p> <p>Конструктивно керувати емоціями</p> <p>Оцінювати ризики</p> <p>Приймати рішення</p> <p>Розв'язувати проблеми.</p> <p>Співпрацювати з іншими</p>

				спільно з однолітками усвідомлено бере участь у громадських заходах [6 ГІО 6.2.1-8] пояснює відмінності між громадським та особистим простором [6 ГІО 2.3.1-1] пояснює потребу доступності громадського простору для людей з інвалідністю або маломобільних груп населення [6 ГІО 2.3.1-4]			
22	Моя шкільна громада	22.1. Моя шкільна громада. Друзі 22.2. Громадські справи Поняття і терміни: Шкільна громада.	Міні проект «Школа майбутнього» Вправа «Лідерство та шкільна активність». (визначення рис, які мають бути притаманні шкільним лідерам / лідеркам)	визначає, що влаштовує/ не влаштовує в знайомому оточенні [6 ГІО 6.2.1-1] пропонує, як можна змінити те, що його не влаштовує [6 ГІО 6.2.1-2] бере до уваги і зважає у власній поведінці на інтереси класної та інших спільнот, до яких належить [6 ГІО 6.2.1-3] визначає способи власної співучасті в житті класу/ закладу освіти/ родини/ місцевої спільноти [6 ГІО 6.2.1-4] спільно з однолітками усвідомлено бере участь у громадських заходах [6 ГІО 6.2.1-8]	Спостереження Формувальне оцінювання Заповнення листів самооцінювання	Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Інноваційність Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність Підприємливість та фінансова грамотність	Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими

23	Корекційно-рефлексійне заняття	<p>Що таке шкільне самоврядування та чому воно важливе?</p> <p>Поняття і терміни: Шкільне самоврядування</p>	<p>Проведення дослідження про роботу шкільного самоврядування Запис власних думок про реальні та майбутні громадські справи свого класу, шкільної громади</p>	<p>аналізує правила та процедури закладу освіти з погляду дотримання прав людини (зокрема недискримінації) та поваги до гідності людини [6 ГЮ 6.1.1-1] бере участь у виборах до органів самоврядування закладу освіти, аналізує та оцінює їх роботу [6 ГЮ 6.1.2-1] бере до уваги і зважає у власній поведінці на інтереси класної та інших спільнот, до яких належить [6 ГЮ 6.2.1-3] визначає способи власної співучасті в житті класу/ закладу освіти/ родини/ місцевої спільноти [6 ГЮ 6.2.1-4] спільно з однолітками усвідомлено бере участь у громадських заходах [6 ГЮ 6.2.1-8] демонструє сміливість та рішучість в обстоюванні справедливості в середовищі закладу освіти з дотриманням прав інших учасників освітнього процесу [6 ГЮ 6.1.3-1] намагається зрозуміти краще своїх друзів, уявляючи, якта чи інша ситуація виглядає з їх погляду [6 ГЮ 6.2.2-3]</p>	<p>Спостереження Самооцінювання Діагностичні і вправи</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні компетентності Інноваційність Культурна компетентність Підприємливість та фінансова грамотність</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими</p>
24	Дотримання прав людини	<p>24.1.Порушення прав людини (дискримінація та мова ворожнечі, булінг) 24.2. Конфлікти</p>	<p>Робота з підручниками та новими поняттями (Вправа «Віднови послідовність»)</p>	<p>пояснює, чому і якими правами від народження наділена кожна людина [6 ГЮ 5.2.1-1] виявляє мову ворожнечі [6 ГЮ 5.3.2-3] ідентифікує випадки дискримінації (зокрема</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання Взаємооцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово</p>

		<p>та способи їх подолання 24.3.Толерантність</p> <p>Поняття і терміни: Дискримінація Мова ворожнечі Толерантність Булінг</p> <p>Додатково: «Дискримінація, конфлікти в суспільстві» (відповідники)</p> <p>https://cutt.ly/KIsculz</p>	<p>Створення мапи знань «Порушення прав людини» (Групова робота) Інтерактивні вправи на перевірку розуміння булінгу (перегляд відео, розробка стратегії боротьби з булінгом – вправа «Рука допомоги») Опрацювання практик подолання конфліктів Формулювання запитань та пошук інформації щодо причин конфліктів та проявів мови ворожнечі (Робота з підручником, робота в групах за методом «Фішбоун» - визначення причин та способів</p>	<p>утисків), булінгу (цькування) та визначає їх наслідки для особи і групи осіб, до якої ця особа належить [6 ГЮ 5.3.2-1] конструктивно реагує на випадки утисків, насилля та вияви нерівності або несправедливості, не замовчує їх [6 ГЮ 5.3.2-4] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГЮ 3.1.2-1] зважає на емоції та почуття інших осіб у своїй поведінці [6 ГЮ 6.2.2-4] поводиться з повагою до гідності інших осіб [6 ГЮ 5.1.1-2] добирає приклади, які розкривають поняття/ терміни, що використовуються в межах теми [6 ГЮ 4.1.1-1] використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, власні спостереження [6 ГЮ 4.1.1-2]</p>		<p>компетентності Культурна компетентність</p>	<p>Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення - Розв'язувати проблеми - Співпрацювати з іншими</p>
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>подолання конфліктів, формулювання висновків про важливість умінь розв'язання конфліктів) Звертання до особистого досвіду здобувачів освіти, зокрема про досвід подолання конфліктів Створення візуалізації до поняття «толерантність»</p>				
25	Захист прав дитини	<p>25.1. Дитина в Україні 25.2. Захист прав дитини</p> <p>Поняття і терміни: Дитина. Повноліття. Захист прав дитини</p> <p>Додатково: «Мультимедіа про права дитини» від UNICEF Ukraine</p>	<p>Укладання переліку (чи візуалізації) прав людини (вправа «Ростомір прав дитини») Тренінгові вправи з базових прав людини (зокрема дитини) Перегляд мультфільму «Права дитини» Створення плакату «Як діяти, коли порушують мої</p>	<p>пояснює, чому і якими правами від народження наділена кожна людина [6 ГЮ 5.2.1-1] пояснює, як держава забезпечує реалізацію прав людини (зокрема дитини) [6 ГЮ 5.2.1-2] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГЮ 3.1.2-1] називає порядок дій у випадку порушення прав дитини [6 ГЮ 5.2.2-1] обґрунтовує необхідність захищати права людини і громадянина та дотримуватись обов'язків громадянина [6 ГЮ 5.2.2-2] переконує інших у перевагах</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання з елементами само оцінювання Опитування</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно</p>

		https://cutt.ly/PIsxBMQ	права» Ситуативні вправи на вироблення навичок безпечної поведінки у конкретній ситуації	поведінки, заснованої на повазі до прав людини і повазі до гідності людини [6 ГЮ 6.1.1-3] обговорює важливість поваги прав людини всімалюдьми [6 ГЮ 5.2.1-3] конструктивно реагує на випадки утисків, насилля та вияви нерівності або несправедливості, не замовчує їх [6 ГЮ 5.3.2-4] зважає на емоції та почуття інших осіб у своїй поведінці [6 ГЮ 6.2.2-4]			керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
26	Інформаційний простір. Факти і судження	26.1.Етапи розвитку інформаційного простору 26.2. Як розпізнати факти і судження Поняття і терміни: Інформація. Інфопростір. Факт. Судження. Дезінформація Додатково: «У світі інформації» (відсутнє слово) https://cutt.ly/elsvpzx	Робота з інфографікою від проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» Вправи на визначення видів джерел інформації (створення колективної інфографіки «Сучасний інфопростір») Онлайн гра Наведення прикладів фактів тасуджень у текстах медіа (робота з джерелами)	розрізняє джерела інформації за видами (матеріальні/ нематеріальні, первинні/вторинні, текстово-візуальнітощо) [6 ГЮ 3.1.1-1] установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГЮ 1.1.2-2] пояснює способи нагромадження та пошуку інформації [6 ГЮ 3.1.1-2] формулює запитання щодо достовірності інформації з різних джерел [6 ГЮ 3.3.1-1]	Спостереження Взаємооцінювання Виконання практичних завдань	Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність	Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Здатність логічно обґрунтувати позицію Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими

27	Інформаційна безпека	<p>27.1. Маніпуляції в медіа на прикладі реклами</p> <p>27.2. Як розпізнати фейк?</p> <p>27.3. Безпека в соціальних мережах</p> <p>Поняття і терміни: Фейк Маніпуляції в медіа медіаграмотність</p>	<p>Робота з джерелами та створення постеру «Маніпулятивні прийоми в рекламі»</p> <p>Робота з відеоджерелом</p> <p>Тренінгові вправи на розпізнавання фейків</p> <p>Створення poradnika як розпізнати фейкову інформацію «Стоп фейк»</p> <p>Учнівська активність «Соціальні мережі і я»</p>	<p>розпізнає прояви маніпулювання інформацією на конкретних прикладах [6 ГЮ 3.3.1-3]</p> <p>ідентифікує випадки дискримінації (зокрема утисків), булінгу (цькування) та визначає їх наслідки для особи і групи осіб, до якої ця особа належить [6 ГЮ 5.3.2-1]</p> <p>використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, власні спостереження [6 ГЮ 4.1.1-2]</p> <p>формулює запитання щодо достовірності інформації з різних джерел [6 ГЮ 3.3.1-1]</p> <p>пояснює способи нагромадження та пошуку інформації [6 ГЮ 3.1.1-2]</p> <p>формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГЮ 4.1.2-2]</p>	Спостереження Само оцінювання Завдання	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Навчання впродовж життя</p> <p>Громадянські та соціальні компетентності</p> <p>Культурна компетентність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Критично та системно мислити</p> <p>Діяти творчо</p> <p>Виявляти ініціативність</p> <p>Здатність логічно обґрунтувати позицію</p> <p>Конструктивно керувати емоціями</p> <p>Оцінювати ризики</p> <p>Приймати рішення</p> <p>Розв'язувати проблеми</p> <p>Співпрацювати з іншими</p>
28	Історичний факт, подія, процес	<p>28.1. Історичний факт</p> <p>28.2. Історична подія</p> <p>28.3. Історичний процес</p> <p>Поняття і терміни:</p>	<p>Онлайн вправа</p> <p>Підбір відомих дітям історичних фактів (звернення до особистого досвіду учнів)</p> <p>Створення рейтингу цікавих</p>	<p>використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, власні спостереження [6 ГЮ 4.1.1-2]</p> <p>виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ,</p>	Спостереження Формувальне оцінювання з елементами само оцінювання (Вправа «Однохвилин	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Громадянські та соціальні компетентності</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>Читати з розумінням</p> <p>Висловлювати власну думку усно і письмово</p> <p>Критично та системно мислити</p>

		<p>Історичний факт. Історична подія. Історичний процес</p> <p>Додатково: «Факти і події в сучасності та в історії» https://cutt.ly/aIsc13z</p>	<p>історичних подій (наприклад «Топ-5 цікавих подій в історії України») із використанням пошукових систем (групова робота) Робота з таблицею аналізу історичної події на основі дослідження історичних подій та фактів князювання Володимира Великого</p>	<p>процесів [6 ГІО 1.2.1-1] описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі [6 ГІО 1.2.1-2] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГІО 3.1.2-2] добирає приклади, які розкривають поняття/ терміни, що використовуються в межах теми [6 ГІО 4.1.1-1]</p>	<p>не есе») Опитування</p>		<p>Виявляти ініціативність</p>
29	<p>Практично-узагальнююче заняття</p>	<p>Практично – узагальнююча мандрівка «Маленька Батьківщина великих українців»</p> <p>Узагальнення за матеріалами розділу: Поєднайте термін і його значення https://cutt.ly/6Okj55I Співвіднесіть поняття з тематикою, якої</p>	<p>Квест-гра у формі практично-узагальнюючої мандрівки з виконанням завдань за маршрутом. За результати мандрівки здобувачі освіти створюють стінгазету (продумують заголовки статей, підбирають ілюстрації, пишуть короткі замітки тощо)</p>	<p>добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГІО 5.1.2-3] дотримується принципів академічної доброчесності в навчанні та повсякденному житті [6 ГІО 6.1.3-2] визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГІО 4.3.1-1] емоційно долучається до заходів, які спрямовані на утвердження цінності</p>	<p>Спостереження Самооцінювання Діагностичні вправи</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Інноваційність Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність Екологічна компетентність</p>	<p>Читати з розумінням Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Діяти творчо Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати</p>

		вони стосуються https://cutt.ly/MOkkriO Оберіть і впишіть правильні відповіді у речення https://cutt.ly/xOkkaR1		незалежності і територіальної цілісності України [6 ГІО 6.2.1-9] формулює запитання щодо достовірності інформації з різних джерел [6 ГІО 3.3.1-1]			емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
30	Підсумкове заняття за I семестр	Підсумкове заняття за I семестр	Командна гра «Морський бій»	формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2] використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження [6 ГІО 4.1.1-2] формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2] послідовно викладає інформацію, буде виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] поводить з повагою до гідності інших осіб [6 ГІО 5.1.1-2]	Спостереження	Вільне володіння державною мовою Громадянські та соціальні компетентності Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність	Висловлювати власну думку усно і письмово Критично та системно мислити Виявляти ініціативність Здатність логічно обґрунтувати позицію Конструктивно керувати емоціями Оцінювати ризики Приймати рішення Співпрацювати з іншими

II семестр
Розділ 3. УКРАЇНА – СВІТОВІ, СВІТ – УКРАЇНІ

№ теми	Тема	Зміст теми	Види навчальної діяльності	Результати навчання (очікувані результати)	Інструменти оцінювання	Компетентнісний потенціал	Наскрізні вміння
---------------	-------------	-------------------	-----------------------------------	---	-------------------------------	----------------------------------	-------------------------

31	Україна: погляд крізь часи	<p>31.1. Розвиток освіти в Україні 32.2. Скарби України 32.3. Досягнення в сфері інформаційних технологій</p> <p>Поняття і терміни: Острозька академія. Братські школи. Києво-Могилянська академія. Скіфська пектораль. «Остромирове Євангеліє». «Пересопницьке Євангеліє». Книгодрукування.</p> <p>Дати: 1576 р. – заснована Острозька академія 1056-1057 – «Остромирове Євангеліє» 1556-1561 – «Пересопницьке Євангеліє»</p>	<p>Групова робота з підручником та картою (позначення на карті центрів освіти в Україні) Віртуальна екскурсія Музеєм книги та друкарства в м. Острог Робота з ментальною мапою «Скарби України» Вправа «Лінія цінностей». (укладання вивчених пам'яток та освітніх закладів в спільний перелік «за віком», починаючи від найдавніших) Укладання запитань до тексту(вправа «Бліц побачення») Початок роботи над довготривалим проєктом «Відомі українці»</p>	<p>іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГІО 2.1.1-3] визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] розташовує події у хронологічній послідовності [6 ГІО 1.1.2-1] установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] обґрунтовує користь обміну досвідом та взаємонавчання; пояснює значення освіти в житті людини [6 ГІО 5.1.2-1] порівнює однотипні пам'ятки історії, природи та культури і пояснює їх значення [6 ГІО 4.1.2-1] визначає тему і походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації [6 ГІО 3.2.2-2] формулює питання різного типу до тексту/медіатексту, візуальних джерел [6 ГІО 3.2.1-4]</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>читати з розумінням, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими</p>
----	---	--	---	--	---	--	--

		<p>Додатково: Віртуальна екскурсія Музеєм книги та друкарства в м. Острог https://cutt.ly/wIscDwC «Освіта і книга в Україні» https://cutt.ly/jIsb9yq</p>	(онлайн на дошці Padlet або леп бук / стікер бук офлайн)				
32	Спорт в минулому	<p>32.1. Зародження спортивного руху на західноукраїнських землях 32.2. Перша Київська олімпіада 33.3. Продовження роботи над проектом</p> <p>Поняття і терміни: Спортивні товариства. Спортивні змагання. Спортивні досягнення</p> <p>Дати: 1913 – перша</p>	<p>Робота з підручником (Вправа «Вибувайлик» - «Яким був український спорт 100 років тому?») Робота з візуальними джерелами (створення тексту-реклами анонсу події та укладання коротко спортивного коментаря до фото джерел)</p>	<p>добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5] визначає тему і походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації [6 ГІО 3.2.2-2] наводить приклади і пояснює призначення об'єктів громадського простору в минулому і сучасності [6 ГІО 2.3.1-2] розрізняє джерела інформації за видами (матеріальні/ нематеріальні, первинні/ вторинні, текстово-візуальні тощо) [6 ГІО 3.1.1-1] формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2]</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання з елементами само оцінювання (Вправа «Трихвилинна пауза»)</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інноваційність Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію Співпрацювати з іншими</p>

		<p>Київська олімпіада</p> <p>Додатково: Документальний фільм про Київську олімпіаду та розвиток спорту в Україні https://cutt.ly/vIsnSeU</p>		<p>визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГІО 4.3.1-1]</p>			
33	Спортивні здобутки сьогодні	<p>Спортивні здобутки українців в Незалежній Україні</p> <p>Персоналії: Лариса Латиніна Оксана Баюл В'ячеслав Олійник Яна Клочкова Жан Беленюк Інеса Кравець Сергій Бубка Руслан Пономарьов Олег Блохін Андрій Шевченко Брати Кличко Лілія Подкопаєва Олексі Новиков</p> <p>Додатково:</p>	<p>Упорядкування таблиці за визначеними критеріями Використання пошукових систем для роботи з таблицею Онлайн гра Вправа «Перегони»</p>	<p>визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2]</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання Самооцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, виявляти ініціативність, здатність конструктивно керувати емоціями</p>

		«Спортивні здобутки: колись та сьогодні» https://cutt.ly/sIsnNbN					
34	Український театр, музика та кіно	34.1. Театр 34.2. Кіно 34.3. Музика Поняття і терміни: Вертеп. «Театр корифеїв». Театр «Березіль». «Щедрик»	Міні проєкт - Створення спільного колажу (Вправа «Ними пишається Україна та світ»)	визнає успіхи та досягнення інших осіб[6 ГІО 6.2.2-5] порівнює однотипні пам'ятки історії, природи та культури і пояснює їх значення[6 ГІО 4.1.2-1] визначає тему і походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації [6 ГІО 3.2.2-2] описує і характеризує за певним алгоритмом пам'ятку культури [6 ГІО 4.2.1-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2]	Спостереження Формувальне оцінювання Оцінювання роботи в групах Опитування	Вільне володіння державною мовою Культурна компетентність Соціальні компетентності	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
35	Українська архітектура та мистецтво	35.1. Памятки архітектури 35.2. Шедеври образотворчого	Робота в групах з інформаційними картками Укладання запи-	визнає успіхи та досягнення інших осіб[6 ГІО 6.2.2-5] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1]	Спостереження Формувальне оцінювання	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Культурна	читати з розумінням, висловлювати власну думку

		<p>мистецтва</p> <p>Додатково: Віртуальна екскурсія Меморіальним музеєм-садибою Катерини Білокур https://cutt.ly/gIsmMfY</p> <p>«Українські митці» https://cutt.ly/1IsQmkh</p>	<p>тань для уявного /реального інтерв'ю змитцем / мисткинею (Вправа «Інтерв'ю») Віртуальна екскурсія Меморіальним музеєм-садибою Катерини Білокур Упорядкування таблиці за визначеними критеріями</p> <p>Онлайн гра Упорядкування таблиці за визначеними критеріями</p>	<p>використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] описує і характеризує за певним алгоритмом пам'ятку культури [6 ГІО 4.2.1-2] визначає риси/ ознаки артефакту (музейного об'єкта), візуального джерела [6 ГІО 3.2.2-1]</p>	Завдання	<p>компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність Навчання впродовж життя Громадянська та соціальна компетентності</p>	<p>усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення</p>
36	Унікальні винаходи українців (частина 1)	<p>Технічні винаходи та відкриття українців</p> <p>Персоналії: Ігор Сікорський Петро Прокопович Левко Симеренко Іван Пулюй</p> <p>Додатково: «Внесок українців у світову науку»</p>	<p>Упорядкування таблиці за схемою: галузь науки → діячі → винаходи. Робота з пошуковими системами Створення постеру /віртуальної стіни «Унікальні винаходи українців»</p>	<p>визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] розрізняє технологічні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому [6 ГІО 1.3.1-1]</p>	<p>Спостереження Взаємооцінювання Опитування</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інноваційність Культурна компетентність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Компетентності в галузях природничих наук і техніки</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати</p>

		https://cutt.ly/9IsW1w5	Проведення мінідослідження про одного зі згаданих у підручнику винахідників і створення допису до соціальних мереж Складання рейтингу трійки найкращих винаходів, здійснених українцями.				позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
37	Унікальні винаходи українців (частина 2)	37.1. Здобутки в галузі медицини 37.2. Український космос Персоналії: Володимир Хавкін Максвел Фінланд Ілля Мечников Микола Скліфосовський Микола Пирогов Валентина Радзимовська Юрій Вороний Микола Амосов Юрій Каденюк Сергій Корольов Леонід Каденюк Павло Попович	Упорядкування таблиці за схемою: галузь науки → діячі → винаходи Онлайн гра «Внесок українців у світову науку» Формулювання запитань до теми (Вправа «Ромашка» - усвідомлене та цілеспрямоване формулювання запитань різного типу.)	визнає успіхи та досягнення інших осіб[6 ГІО 6.2.2-5] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю 6[ГІО 5.1.2-3] формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел [6 ГІО 3.2.1-4] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2]	Спостереження Формувальне оцінювання Діагностичні вправи	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Компетентності в галуззі природничих наук і техніки	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення

		<p>Додатково: Віртуальний тур Національним музеєм космо- навтики ім. С. П. Корольова в Житомирі https://cutt.ly/flsWj ug</p>					
38	<p>Відомі українці в світі</p>	<p>38.1. Українська діаспора 38.2. Наука та мистецтво 38.3. Туризм та спорт</p> <p>Поняття і терміни: Діаспора Еміграція</p> <p>Персоналії: Мартин Русин Юрій Котермак Нік Голоняк Любомир Романків Стів Возняк Ян Кум Боб Ділан Квітка Цісик Серж Лифар Борис Лисаневич Казимир Малевич Енді Воргол</p>	<p>Робота з поняттями (складання сенканів) Робота з картою Виокремлення ключових фактів з текстів Вікіпедії про відомих українців Створення інфографіки про досягнення відомих українців Перегляд відеоматеріалів про відомих українців</p>	<p>визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5] визначає орієнтацію об'єктів відносно сторін світу, суб'єкта спостереження [6 ГІО 2.1.2-1] співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГІО 2.1.1-3] зіставляє джерела інформації щодо достовірності та повноти [6 ГІО 3.3.2-2] розпізнає прояви маніпулювання інформацією на конкретних прикладах [6 ГІО 3.3.1-3] визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми) [6 ГІО 3.3.2-1] пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГІО 6.2.1-7] використовує пошукові системи для отримання інформації</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання з елементами самооцінювання (Вправа «Однохвилинне есе»)</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Компетентності в галуззі природничих наук і техніки Культурна компетентність</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію Співпрацювати з іншими</p>

		<p>(Андрій Варгола) Міла Йовович Петро Яцик Микола Миклухо-Маклай Ярослав Окуневський Софія Яблонська Вейн Грецькі Террі Савчук</p> <p>Додатково: «Держави, де проживає численна українська діаспора» https://cutt.ly/DIsEbaY «Українці у світі» https://cutt.ly/cIsE1fz</p>		[6 ГІО 3.1.2-2]			
39	Корекційно-рефлексійне заняття	Презентація проекту «Відомі українці»	Презентація індивідуально – пошукової роботи учнів (стікербуків) та створення спільного продукту – на карті України / леп буку / віртуальної дошки Пошук відповідей на	позначає розміщення об'єктів на карті [6 ГІО 2.1.2-3] визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5] пояснює способи нагромадження та пошуку інформації [6 ГІО 3.1.1-2] формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] визнає успіхи та досягнення	Спостереження Самооцінювання роботи над індивідуальним проектом Взаємооцінювання	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Компетентності в галуззі природничих наук і техніки Культурна	висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію,

			запитання про необхідність вивчення досягнень українців - «Чому ми про це маємо знати?» Складання «десятки» («20») відомих українців	інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5]		компетентність	конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
40	Практично-узагальнююче заняття	Практично – узагальнююча мандрівка «Унікальні речі, створені українцями» <i>Узагальнення за матеріалами розділу:</i> Поєднайте діяча зі сферою його досягнень https://cutt.ly/kOkkxoY Розташуйте події від найдавнішої до сучасної https://cutt.ly/QOkknAp Поєднайте діяча та його здобутки https://cutt.ly/IOkkEyX	Квест-гра у формі практично-узагальнюючої мандрівки з виконанням завдань за маршрутом. В ході мандрівки здобувачі освіти виконують завдання Формулювання питань до тексту для гри «Вірю – не вірю» Створення кадрів до кінохроніки розвитку українського кіномистецтва Добір фактів Продумування власних стартапів	позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані [6 ГІО 2.1.2-3] визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел [6 ГІО 3.2.1-4] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГІО 5.1.2-3]	Спостереження Самооцінювання Діагностичні і вправи (тестові завдання)	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Компетентності в галуззі природничих наук і техніки Культурна компетентність Підприємливість і фінансова грамотність	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми

							Співпрацювати з іншими
--	--	--	--	--	--	--	------------------------

Розділ 4. СТОРІНКИ НАШОГО МИНУЛОГО. ШЛЯХ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ							
№ теми	Тема	Зміст теми	Види навчальної діяльності	Результати навчання (очікувані результати)	Інструменти оцінювання	Компетентнісний потенціал	Наскрізнi вміння
41	Українські землі у давні часи	41.1. Трипільці 42.2. Народи, що проживали на території України Поняття та терміни: Трипільці, скіфи, греки. Кочівники Персоналії: Вікентій Хвойка	Робота з підручником – виокремлення характерних особливостей трипільців (Вправа «Візуалізація» - побудова виступу за алгоритмом) Робота зі схемою – створення піктограм Робота з картою Пошук інформації для відповідей на запитання «Як вплинули народи, які проживали на теренах України на культуру українського народу?»	послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГЮ 4.2.2-2] описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі [6 ГЮ 1.2.1-2] описує й характеризує за певним алгоритмом пам'ятку природи, історії та культури [6 ГЮ 4.2.1-2] визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГЮ 2.1.2-2] обґрунтовує користь обміну досвідом [6 ГЮ 5.1.2-1] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГЮ 5.1.2-3] пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу [6 ГЮ 5.3.1-2]	Спостереження Формувальне оцінювання Самооцінювання	Вільне володіння державною мовою Культурна компетентність	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, приймати рішення
42	Русь-Україна	42.1. Визначні постаті княжого періоду	Упорядкування таблиці «Видатні правителі Русі-	формулює запитання щодо можливого впливу тих чи інших подій на життя	Спостереження Формувальне	Вільне володіння державною мовою Громадянська та	читати з розумінням, висловлювати

		<p>42.2. Пам'ятки культури</p> <p>Поняття та терміни: Християнство</p> <p>Дати: 988 р. – запровадження державної релігії – християнства</p> <p>Персоналії: Аскольд, Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах</p> <p>Додатково: Відеоекскурсія княжим Звенигородом https://cutt.ly/rIgtI48 «Українські землі в давнину» https://cutt.ly/9IgyLuJ</p>	<p>України» Створення постера про визначного діяча (на вибір) княжого періоду Робота з картою Укладання колажу зображень пам'яток певних періодів, спроба систематизації за «прив'язкою» до місцевості, періоду чи діяча Вправа «Видатні імена» (опис одного з діячів, якого розглядали на уроці, не називаючи його імені).</p>	<p>суспільства, окремих груп людей [6 ГЮ 1.3.2-1] описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі [6 ГЮ 1.2.1-2] визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти(музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми) [6 ГЮ 3.3.2-1] співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГЮ 2.1.1-3] формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду [6 ГЮ 4.2.2-1] виявляє розбіжності в тлумаченнях минулого та сучасного на конкретних прикладах [6 ГЮ 4.3.1-3] пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГЮ 6.2.1-7]</p>	<p>оцінювання з елементами самооцінювання (Техніка “3-2-1: зворотний відлік”)</p>	<p>соціальна компетентності Культурна компетентність</p>	<p>власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими</p>
43	Королівство Руське	<p>43.1. Утворення Королівства Руського 43.2. Діяльність</p>	<p>Перегляд відеоінформації проісторичних діячів</p>	<p>описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі [6 ГЮ 1.2.1-2] співвідносить дані карти з</p>	<p>Спостереження Опитування Самооціню-</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку</p>

		<p>Данила Галицького 43.2. Українські землі в складі іноземних держав (Острозькі)</p> <p>Поняття та терміни: Королівство Руське</p> <p>Дати: 1199 р. – утворення Галицько-Волинського князівства 123 р. – коронація Данила Галицького 1514 р. – битва під Оршею</p> <p>Персоналії: Роман Мстиславич Данило Галицький Василь та Костянтин Острозькі</p>	<p>Робота з пошуковими системами (досягнення Данила Галицького) Робота з історичною картою (поділ українських земель) Робота з підручником та пам'ятником (Вправа «Будьмо знайомі!»). Визначення, кого автор зобразив із мечем, а кого — із книгою)</p>	<p>іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГЮ 2.1.1-3] визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти(музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми) [6 ГЮ 3.3.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГЮ 3.1.2-2] пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГЮ 6.2.1-7] визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГЮ 2.1.2-2]</p>	<p>вання (Вправа «Продовж речення»)</p>	<p>компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>усно і письмово, критично та системно мислити</p>
44	Козаччина	<p>44.1. Українська козаччина 44.2. Гетьманщина</p>	<p>Вправи з історичної математики</p>	<p>описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі [6 ГЮ 1.2.1-2]</p>		<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати</p>

	<p>44.3. Опір російській імперії</p> <p>Поняття та терміни: Козак Запорізька Січ Козацька чайка Гетьман Національно-визвольна війна</p> <p>Дати: 1489 р. – перша письмова згадка про козаків 1556 р. – утворення Запорізької Січі на о. Мала Хортиця 1648 – 1657 рр. Національно-визвольна війна Богдана Хмельницького 1710 р. – конституція Пилипа Орлика 1775 р. – зруйнування Запорізької Січі</p> <p>Персоналії: Дмитро Вишневецький Петро</p>	<p>Робота з текстом підручника та хмаринкою слів (пояснення термінів, понять, дат, доповнення хмаринки власними тегами до теми «Українське козацтво»)</p> <p>Онлайн-екскурсія на Січ</p> <p>Робота в парах (Вправа «Доповни речення» (робота з картками)</p> <p>Упорядкування схеми «Опір російській імперії»</p> <p>Написання «Листа в минуле» до певного історичного діяча</p>	<p>співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГЮ 2.1.1-3]</p> <p>визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти(музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми) [6 ГЮ 3.3.2-1]</p> <p>формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду[6 ГЮ 4.2.2-1]</p> <p>пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу[6 ГЮ 5.3.1-2]</p> <p>виявляє розбіжності в тлумаченнях минулого та сучасного на конкретних прикладах [6 ГЮ 4.3.1-3]</p> <p>пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГЮ 6.2.1-7]</p>		<p>комунікаційна компетентність</p> <p>Громадянська та соціальна компетентності</p> <p>Культурна компетентність</p> <p>Математична компетентність</p>	<p>власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми</p>
--	---	--	--	--	---	--

		<p>Сагайдачний Богдан Хмельницький Іван Мазепа Петро Калнишевський</p> <p>Додатково: Віртуальна мандрівка «Музеї просто неба. Хортиця» https://cutt.ly/iIgy9N1</p>					
45	Період бездержавно сті	<p>45.1 Українські землі в складі двох імперій 45.2. Наступ росії на українську мову</p> <p>Поняття та терміни: Національне пробудження українців «Енеїда» «руська трійця»</p> <p>Дати: 1833 р. утворення гуртка «Руська трійця» 1848 р. – перша українська газета «Зоря Галицька»</p>	<p>Рольова гра «Оживи історичну постать» (учні уявно перевтілюються в діяча української культури, правителя тощо) Робота з історичними джерелами (написання статті про життя українців під владю різних імперій (яким ви його бачите)) Створення короткого самостійного письмового</p>	<p>описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі [6 ГІО 1.2.1-2] зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів[6 ГІО 2.1.1-2] пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу[6 ГІО 5.3.1-2] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні [6 ГІО 6.3.1-5] визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (в межах теми) [6 ГІО 3.3.2-1]</p>	<p>Формувальне оцінювання Взаємооціню вання Опитування Спостережен ня</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Навчання впродовж життя Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризиків, приймати</p>

		<p>1863 – Валуєвський циркуляр 1876 р. – Емський указ</p> <p>Персоналії: Іван Котляревський Тарас Шевченко Маркіян Шашкевич Яків Головацький Іван Вагилевич</p> <p>Додатково: «Козаччина. Національне відродження» https://cutt.ly/MlguasK</p>	<p>висловлення на запропоновану тему (Написання есе на тему важливості української мови)</p>	<p>розрізняє тексти соціального та історичного змісту [6 ГЮ 3.2.1-1]</p>			<p>рішення, розв'язувати проблеми</p>
46	<p>Світочі української думки і слова</p>	<p>46.1. Світочі української думки і слова 46.2. Українські меценати</p> <p>Поняття та терміни: Меценат</p> <p>Персоналії: Маруся Чурай Григорій Сковорода І. Франко,Л.</p>	<p>Укладання таблиці за схемою: діяч → сфера діяльності → досягнення Уявне інтерв'ю з історичною постаттю (укладання запитань та відповідей) Перегляд відеороликів про українських меценатів</p>	<p>формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду[6 ГЮ 4.2.2-1] пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГЮ 6.2.1-7] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГЮ 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГЮ 3.1.2-2]</p>	<p>Спостережен ня Формувальне оцінювання з елементами самооціню- вання (Техніка «Шкалуван- ня»)</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно- комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати</p>

		Українка. Українські меценати.	Створення короткого самостійного письмового висловлення на запропоновану тему (роль меценатської діяльності)				позицію
47	Крим у минулому	47.1. Давня історія Криму 47.2. Кримське ханство Поняття та терміни: Феодоро Кримське ханство Персоналії: Хаджі Гірей Дати: 1441 р. – утворен- ня Кримського ханства 1783 р. - ліквідація росією незалежності Кримського ханства	Робота з додатковим матеріалом – складання запитань до тексту Читання з маркуванням тексту	пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу[6 ГЮ 5.3.1-2] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні [6 ГЮ 6.3.1-5] зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів[6 ГЮ 2.1.1-2] формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел [6 ГЮ 3.2.1-4]	Спостережен ня Формувальне оцінювання	Вільне володіння державною мовою Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність	читати з розумінням, критично та системно мислити, конструктивно керувати емоціями
48	Корекційно- рефлексійне заняття	Міні проєкт. Дивовижна екскурсія архітектурними пам'ятками	Використання сервісів пошуку інформації по фото (використання	добирає приклади, які розкривають поняття/терміни, щовикористовуються в межах теми[6 ГЮ 4.1.1-1] співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації	Спостережен ня Діагностичні вправи	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно- комунікаційна	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і

		України	сервісів Google) Складання маршруту подорожі Україною Аналіз архітектурних пам'яток різного періоду за алгоритмом Пошукова робота в інтернеті за заданими критеріями	(розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГІО 2.1.1-3] описує й характеризує за певним алгоритмом пам'ятку природи, історії та культури [6 ГІО 4.2.1-2] визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані [6 ГІО 2.1.2-3] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2]		компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність Підприємливість і фінансова грамотність	письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
49	Перша світова війна і початок Української революції	49.1. Перша світова війна і Україна 49.2. Початок Української революції 49.3. Українська народна республіка Поняття та терміни: Світова війна	Робота з поняттями Робота з картою (Пошук відповіді на питання: «В чому полягала трагедія українського народу в першій світовій війні?») Робота з підручником і заповнення таблиці	співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГІО 2.1.1-3] зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів [6 ГІО 2.1.1-2] встановлює одночасність подій в історичному просторі, тривалість подій, явищ, процесів та їх віддаленість одних від одних (у межах теми, з допомогою вчителя) [6 ГІО 1.1.3-1] добирає приклади, які	Спостереження Завдання Формувальне оцінювання з елементами самооцінювання	Вільне володіння державною мовою Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, здатність логічно обґрунтувати позицію

		<p>Універсал Револуція Українська народна республіка (УНР)</p> <p>Персоналії: Михайло Грушевський</p> <p>Дати: 1917-1921 рр. – Українська револуція 22 січня 1918 р. – проголошення самостійності Української народної республіки</p> <p>Додатково: Відеоролик до 100-річчя Української револуції 1917– 1921 років від Українського інституту національної пам'яті https://cutt.ly/qIgiYmR</p>	<p>Робота з історичним документом Пошук відповіді на питання: «Чому російські більшовики виступили проти незалежності України»</p>	<p>розкривають поняття/терміни, щовикористовуються в межах теми[6 ГІО 4.1.1-1] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГІО 5.1.2-3] формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду[6 ГІО 4.2.2-1] виявляє розбіжності в тлумаченнях минулого та сучасного на конкретних прикладках [6 ГІО 4.3.1-3]</p>			
50	Українські визвольні змагання	50.1. Українська державна Скоропадського	Онлайн гра Перегляд відеоматеріалів	формулює висновок, судження на основі наведених фактів[6 ГІО 4.1.2-2] пояснює вплив вчинків окремої	Спостережен ня опитування	Вільне володіння державною мовою Інформаційно-	читати з розумінням, висловлювати

	<p>1917-1921 рр.</p>	<p>50.2.Відновлення УНР. Поразка визвольних змагань 50.3. Західноукраїнська народна республіка</p> <p>Поняття та терміни: Українська держава Західноукраїнська народна республіка</p> <p>Персоналії: Павло Скоропадський Володимир Винниченко Симон Петлюра Дмитро Вітовський Кость Левицький Євген Петрушевич</p> <p>Дати: 29 квітня 1918 р. – утворення Української держави Листопад 1918 р. – Директорія</p>	<p>провідповідні історичні події. Обговорення їх змісту. Робота з текстом підручника за методом «Шість капелюхів» Робота з текстом, робота в групах (Вправа «Відновлення ланцюжка») Робота з карикатурою як історичним джерелом Пошук відповіді на питання: «Чому обидві українські держави, УНР та ЗУНР, не змогли вистояти в боротьбі за свою незалежність?» Читання схеми «Основні події Української революції» (читання готової інфографіки і складання логічної розповіді - виступу)</p>	<p>людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГЮ 6.2.1-7] застосовує відповідні поняття в порівняльному описі історичних та сучасних дій та подій [6 ГЮ 6.3.1-2] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні [6 ГЮ 6.3.1-5] пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні і в минулому пов'язані з подіями їх життя, станом суспільства [6 ГЮ 1.3.2-2] зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя [6 ГЮ 5.3.1-3] установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГЮ 1.1.2-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГЮ 4.2.2-2]</p>	<p>Формувальне оцінювання</p>	<p>комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність</p>	<p>власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями</p>
--	-----------------------------	--	---	--	-------------------------------	---	--

		<p>3 листопада 1918 р. – Західноукраїнська народна республіка 22 січня 1919 р. Акт Злуки УНР та ЗУНР</p> <p>Додатково: «Українська революція 1917-1921 років» https://cutt.ly/0IgiHKb</p>					
51	Україна в складі СРСР	<p>51.1. Встановлення влади більшовиків в Україні 51.2. «Розстріляне Відродження»</p> <p>Поняття та терміни: Українізація «Розстріляне Відродження»</p> <p>Додатково: «Україна у складі СРСР» https://cutt.ly/qIgoi1W</p>	<p>«Читання» легенди карти Укладання повідомлення (усного чи письмового) про перебіг певної історичної події Вправа «Мапа». (Порівняння мапи-плакату «Світовий мир на Україні!» (1919 року, з попереднього параграфа), та бельгійську листівку «Carte de L'Ukraine» (1930-их років) із зображеннями</p>	<p>встановлює одночасність подій в історичному просторі, тривалість подій, явищ, процесів та їх віддаленість одних від одних (у межах теми, з допомогою вчителя) [6 ГЮ 1.1.3-1] наводить історичні та сучасні приклади виявів дискримінації та її подолання [6 ГЮ 5.3.2-2] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогодні [6 ГЮ 6.3.1-5] зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя [6 ГЮ 5.3.1-3] виокремлює основні елементи карти та пояснює їх значення [6 ГЮ 2.1.1-1]</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання (Вправа «3-2-1» - три ключових слова, два нові терміни та один факт до тексту параграфа)</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, розв'язувати проблеми</p>

			<p>України в сучасних кордонах. Які території сьогодні Україні не належать? Чому територію, заселену українцями, яка потрапила до складу СРСР, позначено червоним кольором? Спробуйте прочитати назву народу, що проживав у Криму, на бельгійській листівці)</p> <p>Заповнення схеми фішбоун «Більшовицькі перетворення в Україні»</p> <p>Робота з пропагандистським плакатом 1924 р.</p> <p>Створення самостійного короткого твору – роздуму (есе) на тему: «Чому радянська влада</p>	<p>зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів [6 ГІО 2.1.1-2]</p> <p>розрізняє відносно сталі та змінні об'єкти карти [6 ГІО 2.1.1-4]</p> <p>розпізнає прояви маніпулювання інформацією на конкретних прикладах [6 ГІО 3.3.1-3]</p> <p>співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГІО 2.1.1-3]</p>			
--	--	--	--	---	--	--	--

			відмовилася проводити українізацію та знищувала талановитих діячів української культури?» Онлайн гра				
52	Голодомор 1932-1933 рр.	Міні проєкт Чому потрібно пам'ятати про Голодомор 1932-1933 рр.? 52.1. Причини Голодомору 52..2.Наслідки голодомору 52.4. Пам'ять про Голодомор Поняття та терміни: Голодомор Геноцид Дати: 19332-1933 р. – Голодомор Додатково: Музей Голодомору. Віртуальний тур https://cutt.ly/rLgi9gb	Створення колективного плакату (груповий міні – проєкт) / створення колективної презентації онлайн в режимі спільного доступу Робота з картою (Вправа «Територія») Віртуальна екскурсія до музею Голодомору Вправа-сторітелінг «Історія колоска» (Історія одного колоска, що дозрів на українській землі в 1932 році) в якості	розрізняє тексти соціального та історичного змісту[6 ГЮ 3.2.1-1] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГЮ 3.1.2-2] виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів [6 ГЮ 1.2.1-1] розпізнає прояви маніпулювання інформацією на конкретних прикладах[6 ГЮ 3.3.1-3] наводить історичні та сучасні приклади виявів дискримінації та її подолання[6 ГЮ 5.3.2-2] обґрунтовує небезпеку замовчування порушення прав людини [6 ГЮ 5.2.2-4] наводить приклади протидії порушенням прав людини [6 ГЮ 5.2.2-5] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в	Спостереження Картки самооцінювання	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність Навчання впродовж життя	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими

			домашнього завдання або II варіанту міні проєкту	цілому в минулому та сьогодні [6 ГЮ 6.3.1-5] виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів [6 ГЮ 1.2.1-1] співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо) [6 ГЮ 2.1.1-3]			
53	Події Другої світової війни на території України	53.1. Події Другої світової війни на теренах України 53.2. Депортація кримських татар 53.3. Рух Опору Поняття та терміни: Ідеологія Нацизм Комунізм Расизм Остарбайтери Депортація Організація українських націоналістів (ОУН) Українська повстанська армія (УПА) Персоналії: Йосип Сталін Адольф Гітлер	Робота з підручником та поняттями (яким правам людини суперечать ідеології комунізму, расизму, нацизму – «Вправа «Юридичний експерт») Робота з карикатурою Інтерпретація інфографіки від Українського інституту національної пам'яті України Робота з джерелом (текстом пісні «1944» співачки Джамали) Складання запитань до	виявляє розбіжності в тлумаченнях минулого та сучасного на конкретних прикладах [6 ГЮ 4.3.1-3] встановлює одночасність подій в історичному просторі, тривалість подій, явищ, процесів та їх віддаленість одних від одних (у межах теми, з допомогою вчителя) [6 ГЮ 1.1.3-1] наводить історичні та сучасні приклади виявів дискримінації та її подолання [6 ГЮ 5.3.2-2] обґрунтовує небезпеку замовчування порушення прав людини [6 ГЮ 5.2.2-4] наводить приклади протидії порушенням прав людини [6 ГЮ 5.2.2-5] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних з різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогодні [6 ГЮ 6.3.1-5] пояснює і доцільно застосовує терміни, поняття, які вжито в	Спостереження Формувальне оцінювання Самооцінювання	Вільне володіння державною мовою Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями,

		<p>Євген Коновалець Андрій Мельник Степан Бандера Роман Шухевич</p> <p>Дати: 1939-1945 рр. – Друга світова війна 1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни 18 травня 1944 р. – депортація кримських татар радянською владою</p> <p>Додатково: Відеоогляд експозиції «Україна. Незакінчена війна». Національний музей історії України у Другій світовій війні https://cutt.ly/HIgoB7m «Друга світова війна та Україна» https://cutt.ly/hIgyZw</p>	<p>тексту (Вправа «Товсті і тонкі запитання»)</p>	<p>запропонованих джерелах [6 ГІО 3.2.1-3] використовує в поясненні інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження [6 ГІО 4.1.1-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] наводить приклади етнічного, релігійного, культурного та іншого розмаїття в Україні та світі в минулому і сьогоденні [6 ГІО 5.3.1-1] формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел [6 ГІО 3.2.1-4]</p>			
54	Голокост	<p>54.1. Голокост 54.2. Анна Франк</p>	<p>Порівняння Голокосту та</p>	<p>встановлює одночасність подій в історичному просторі, тривалість подій, явищ,</p>	<p>Спостережен ня</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p>	<p>читати з розумінням,</p>

		<p>54.3. Праведники народів світу</p> <p>Поняття та терміни: Голокост Праведники народів світу</p> <p>Персоналії: Анна Франк Катерина Сікорська Омелян Ковч</p>	<p>Голодомору (пошук спільних та відмінних рис) Робота з цитатами зі щоденнику Анни Франк Пошук інформації про праведників народів світу та написання короткої статті повідомлення (Вправа «Журналістське розслідування»)</p>	<p>процесів та їх віддаленість одних від одних (у межах теми, з допомогою вчителя) [6 ГІО 1.1.3-1] наводить історичні та сучасні приклади виявів дискримінації та її подолання [6 ГІО 5.3.2-2] обґрунтовує небезпеку замовчування порушення прав людини [6 ГІО 5.2.2-4] наводить приклади протидії порушенням прав людини [6 ГІО 5.2.2-5] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогодні [6 ГІО 6.3.1-5] розрізняє тексти соціального та історичного змісту [6 ГІО 3.2.1-1] використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження [6 ГІО 4.1.1-2] обґрунтовує унікальність та неповторність кожної людини [6 ГІО 5.1.1-1]</p>	<p>Взаємооцінювання Опитування</p>	<p>Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність</p>	<p>висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, приймати рішення, розв'язувати проблеми</p>
55	<p>Розвиток України у повоєнний період</p>	<p>55.1. Повоєнні десятиліття 55.2. Русифікація (росіянізація) в роки СРСР 55.3 Розпад СРСР</p>	<p>Робота з інфографікою «Внесок України у перемогу над нацизмом» Виокремлення з</p>	<p>зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів [6 ГІО 2.1.1-2] наводить історичні та сучасні приклади виявів дискримінації та її подолання [6 ГІО 5.3.2-2] наводить приклади протидії</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання з елементами самооцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Громадянська та соціальна компетентності Культурна</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово,</p>

	<p>Поняття та терміни: Організація Об'єднаних націй (ООН) Росіянізація Зросійщення</p> <p>Персоналії: Василь Симоненко Ліна Костенко В'ячеслав Чорновіл Іван Дзюба Левко Лук'яненко Сергій Параджанов Володимир Івасюк</p> <p>Дати: 28 жовтня 1944 р. – звільнення України від нацистів 1946-1947 рр. – голод 1954 р. - входження Кримської області до складу УРСР 26 квітня 1986 р. – трагедія на Чорнобильській</p>	<p>тексту підручника і складання списку «Труднощі, з якими зіткнулася Україна після Другої світової війни» (Вправа «Вибувайлик») Малюнок словами (Вправа «Видатні імена» - опис одного з українських діячів, котрий виступив проти радянського режиму, не називаючи його імені) Складання сенкану до слова «росіянізація» Робота з карикатурою Робота з підручником (Вправа «Тільки факти») Складання тексту опису (вплив Чорнобильської трагедії на навколишнє середовище)</p>	<p>порушенням прав людини [6 ГІО 5.2.2-5] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогодні [6 ГІО 6.3.1-5] виявляє розбіжності в тлумаченнях минулого та сучасного на конкретних прикладах [6 ГІО 4.3.1-3] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] наводить приклади впливу діяльності людини на навколишнє середовище в часі і просторі, взаємодії людини та природи [6 ГІО 2.2.2-1] виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стоять перед людиною, суспільством у різних природних середовищах [6 ГІО 2.2.1-2] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1]</p>	<p>ння (Вправа «Трихвилинна пауза»)</p>	<p>компетентність Екологічна компетентність</p>	<p>критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми</p>
--	--	--	--	---	---	--

		<p>АЕС 1991 р. – розпад СРСР</p> <p>Додатково: Віртуальний тур Чорнобилем https://cutt.ly/wIgpxcD «Україна в повоєнний період» https://cutt.ly/mIgpDZF</p>	<p>Аналіз візуальних джерел (визначення настроїв, які панували у суспільстві напередодні розпаду СРСР)</p>				
56	Корекційно-рефлексійне заняття	<p>Міні проєкт. Фото виставка «Історія України ХХ ст. в об'єктиві камери»</p>	<p>Створення фотоколажу історичних подій ХХ століття/ презентація фотовиставки «Історія України в об'єктиві камери» Аналіз подій за алгоритмом (визначення їх причин та наслідків)</p>	<p>наводить приклади історичних пам'яток та інших проявів присутності минулого в сьогоденні – топоніміка, лексика, фольклор, соціальні практики тощо [6 ГІО 1.2.2-1] Використання сервісів пошуку інформації по фото (використання сервісів Google) добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2] визначає тему і походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації [6 ГІО 3.2.2-2] визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (в межах теми)</p>	<p>Спостереження Діагностичні вправи Опитування Формувальне оцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність</p>	<p>висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію Співпрацювати з іншими</p>

				<p>[6 ГІО 3.3.2-1] використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження</p> <p>[6 ГІО 4.1.1-2] виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів</p> <p>[6 ГІО 1.2.1-1]</p>			
57	Проголошення незалежності України	<p>57.1. Проголошення незалежності України та перші кроки державного будівництва</p> <p>57.2. Міні-проект «Повсякденне життя в перші роки незалежності»</p> <p>Поняття та терміни:</p> <p>Персоналії: В'ячеслав Чорновіл Леонід Кравчук Леонід Кучма Віктор Ющенко</p> <p>Дати: 16 липня 1990 р.</p>	<p>Робота з відеоматеріалами (проголошення незалежності України)</p> <p>Робота з підручником (створення схеми - найважливіші кроки становлення держави Україна від 24 серпня 1991 року)</p> <p>Робота зі світлинами Пошукова діяльність, опитування (складання питань для анкети), проведення дослідження,</p>	<p>розрізняє тексти соціального та історичного змісту [6 ГІО 3.2.1-1]</p> <p>зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів [6 ГІО 2.1.1-2]</p> <p>виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів [6 ГІО 1.2.1-1]</p> <p>пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГІО 6.2.1-7]</p> <p>визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГІО 4.3.1-1]</p> <p>застосовує відповідні поняття в порівняльному описі історичних та сучасних дій та подій [6 ГІО 6.3.1-2]</p> <p>наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні</p>	<p>Спостереження</p> <p>Формувальне оцінювання</p> <p>Опитування</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Математична компетентність</p> <p>Інноваційність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p> <p>Громадянська та соціальна компетентності</p> <p>Культурна компетентність</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, оцінювати ризики, приймати рішення</p>

		<p>Декларація про державний суверенітет УРСР 24 серпня 1991 р. – Акт проголошення незалежності України 1 грудня 1991 р. – референдум, обрання першого Президента України 28 червня 1996 р. – ухвалено Конституцію України</p> <p>Додатково: «Становлення незалежності України» https://cutt.ly/oIganWJ</p>	<p>узагальнення результатів про повсякденне життя в перші роки незалежності</p> <p>Організація дискусії з питання, що відбулося в серпні-грудні 1991 року: проголошення чи відновлення незалежності України.</p>	<p>соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогодні [6 ГЮ 6.3.1-5]</p> <p>формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел [6 ГЮ 3.2.1-4]</p>			
58	Помаранчева революція	<p>58.1. Становлення громадянського суспільства</p> <p>58.2. Помаранчева революція</p> <p>Поняття та терміни: Громадянське суспільство Помаранчева революція</p>	<p>Перегляд відеоматеріалів, складання асоціативного куща до поняття «громадянське суспільство»</p> <p>Упорядкування таблиці «Помаранчева революція» (причини-основні події - наслідки)</p>	<p>формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду [6 ГЮ 4.2.2-1]</p> <p>виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів [6 ГЮ 1.2.1-1]</p> <p>пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГЮ 6.2.1-7]</p>	<p>Спостереження</p> <p>Взаємооцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p> <p>Інноваційність</p> <p>Інформаційно-комунікаційна компетентність</p> <p>Громадянська та соціальна компетентності</p> <p>Культурна компетентність</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність</p>

		<p>Персоналії: Віктор Ющенко Григорій Гонгадзе</p> <p>Дати: 22 листопада 2004 р. – помаранчева революція</p> <p>Додатково: Пісня-гімн Помаранчевої революції «Разом нас багато» https://cutt.ly/4Igaar7</p>	<p>Формулювання запитання до теми за методом «Кубик Блума» Міні – проєкт «Початок третього тисячоліття для моєї родини і України» (на домашнє опрацювання)</p>	<p>визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГЮ 4.3.1-1] наводить історичні та сучасні приклади виявів дискримінації та її подолання [6 ГЮ 5.3.2-2] обґрунтовує небезпеку замовчування порушення прав людини [6 ГЮ 5.2.2-4] формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел [6 ГЮ 3.2.1-4] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні [6 ГЮ 6.3.1-5]</p>			<p>логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми</p>
59	Україна сучасна	<p>59.1. Революція гідності. Небесна сотня 59.2. Російсько-українська війна. 59.3. «Кіборги»</p> <p>Поняття та терміни: Антитерористична операція (АТО) «Кіборги» Гібридна війна</p> <p>Персоналії: Віктор Янукович Петро Порошенко</p>	<p>Робота з цитатами про гідність Упорядкування таблиці «Революція гідності» (причини-основні події-наслідки) Фронтальна робота з картою (2014 р..) Формулювання запитань (Вправа «Майстер запитань» - складання трьох запитань таким</p>	<p>формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду [6 ГЮ 4.2.2-1] виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів [6 ГЮ 1.2.1-1] пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГЮ 6.2.1-7] визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГЮ 4.3.1-1] формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту,</p>	<p>Спостереження Опитування Формувальне оцінювання</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності</p>	<p>читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями</p>

		<p>Дати: 21 листопада 2013 р. – початок Революції Гідності 20 лютого 2014 р. – масові вбивства Євромайданівців Кінець лютого 2014 – окупація Криму росією Квітень 2014 – початок АТО</p> <p>Додатково: «Революція Гідності. Російсько-українська війна» https://cutt.ly/PIgaSWV</p>	чином, щоб відповіддю на них було поняття «революція гідності», «кіборги»)	візуальних джерел [6 ГІО 3.2.1-4] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] поводиться з повагою до гідності інших осіб [6 ГІО 5.1.1-2] описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі [6 ГІО 1.2.1-2]			
60	Україна, Європа, світ	<p>60.1. Гібридна війна 60.2. Виклики сучасності 60.3. Україна та світ</p> <p>Поняття та терміни: Гібридна війна волонтер</p> <p>Персоналії: Володимир</p>	Робота з пам'ятками та джерелами для виявлення маніпулятивної та неправдивої інформації Робота з візуальними джерелами Робота з історичними пазлами «Герої російсько-української	застосовує критерії визначення достовірності інформації (з допомогою вчителя) [6 ГІО 3.3.1-2] розпізнає прояви маніпулювання інформацією на конкретних прикладах [6 ГІО 3.3.1-3] формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2] формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням отриманих знань та власного досвіду [6 ГІО 4.2.2-1]	Спостереження Самооцінювання	Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, конструктивно керувати емоціями, приймати рішення

		<p>Зеленський</p> <p>Дати: 24 лютого 2022 р. – початок повномасштабної війни росії проти України 2022 р. - День Перемоги України в російсько-українській війні</p>	<p>війни» Робота з картою (Вправа «Міжнародні відносини»)</p>	<p>зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів [6 ГЮ 2.1.1-2] виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів [6 ГЮ 1.2.1-1] пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ [6 ГЮ 6.2.1-7] визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства [6 ГЮ 4.3.1-1] обґрунтовує небезпеку замовчування порушення прав людини [6 ГЮ 5.2.2-4] наводить приклади протидії порушенням прав людини [6 ГЮ 5.2.2-5] бере до уваги зміни, оцінює їх ризику та переваги для власного життя та життя спільноти [6 ГЮ 6.3.1-4] наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогодні [6 ГЮ 6.3.1-5] пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні і в минулому пов'язані з подіями їх життя, станом суспільства [6 ГЮ 1.3.2-2] описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі</p>			
--	--	---	---	---	--	--	--

				[6 ГЮ 1.2.1-2]			
61	Корекційно-рефлексійне заняття	Міні-проект. Календар пам'ятних дат незалежної України	Складання календаря пам'ятних дат України Створення інфографіки до календаря або підбір відповідних зображень в мережі (оформлення покликань на авторів)	пояснює способи нагромадження та пошуку інформації [6 ГЮ 3.1.1-2] формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГЮ 4.1.2-2] послідовно викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГЮ 4.2.2-2] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГЮ 3.1.2-2] дотримується принципів академічної доброчесності в навчанні та повсякденному житті [6 ГЮ 6.1.3-2] розташовує події у хронологічній послідовності [6 ГЮ 1.1.2-1]	Спостереження Діагностичні вправи та завдання	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність	висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
62	Зробимо цей світ кращим! (планування проєкту)	Планування проєкту	Вибір теми проєкту Обговорення мети і завдань Складання плану реалізації (термінів реалізації) Визначення обов'язків та відповідальності учасників проєкту Пошук	визначає, що влаштовує/ не влаштовує в знайомому оточенні [6 ГЮ 6.2.1-1] пропонує, як можна змінити те, що його не влаштовує [6 ГЮ 6.2.1-2] бере до уваги і зважає у власній поведінці на інтереси класної та інших спільнот, до яких належить [6 ГЮ 6.2.1-3] визначає способи власної співучасті в житті класу/ закладу освіти/ родини/ місцевої спільноти	Спостереження	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність Підприємливість і фінансова грамотність	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно

			інформації, корисних контактів для реалізації проекту	[6 ГІО 6.2.1-4] використовує в поясненні інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження [6 ГІО 4.1.1-2] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГІО 5.1.2-3] пояснює способи нагромадження та пошуку інформації [6 ГІО 3.1.1-2] використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГІО 3.1.2-2]			обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
63	Зробимо цей світ кращим! (реалізація проекту)	Реалізація проекту (практичний етап)	Практична реалізація проекту Оформлення результатів Підготовка виступу та матеріалів до презентації проекту	взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями [6 ГІО 5.3.1-5] визначає придатність отриманої інформації для добору аргументів за допомогою вчителя [6 ГІО 4.2.1-1] адаптує свою поведінку до нових ситуацій, зважаючи на набутий досвід [6 ГІО 5.1.3-1] гнучко та конструктивно взаємодіє з новими людьми, адаптується до нових місць та ситуацій [6 ГІО 5.1.3-2]	Спостереження Самооцінювання	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність Підприємливість і фінансова грамотність	висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями,

							оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими
64	Зробимо цей світ кращим! (презентація проєкту)	65.1. Презентація проєкту. 65.2. Самооцінювання. Рефлексія 65.3. Оцінювання	Презентація проєкту – виступи здобувачів освіти Формулювання загальних висновків проєкту Обмін враженнями Самооцінювання Рефлексивна діяльність	використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження [6 ГІО 4.1.1-2] формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2] попередньо викладає інформацію, будує виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] обґрунтовує користь обміну досвідом та взаємонавчання; пояснює значення освіти в житті людини [6 ГІО 5.1.2-1] дотримується принципів академічної доброчесності в навчанні та повсякденному житті [6 ГІО 6.1.3-2] визнає успіхи та досягнення інших осіб [6 ГІО 6.2.2-5]	Спостереження Самооцінювання Взаємооцінювання Оцінювання результатів проєкту учителем із організацією зворотного зв'язку	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність Навчання впродовж життя	висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, конструктивно керувати емоціями Співпрацювати з іншими
65	Практично-узагальнююче заняття	Практично – узагальнююча мандрівка «Шлях до незалежності» <i>Узагальнення за</i>	Квест-гра у формі практично-узагальнюючої мандрівки з виконанням завдань за	позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані [6 ГІО 2.1.2-3] визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних	Спостереження Самооцінювання Діагностичні і вправи	Вільне володіння державною мовою Інноваційність Інформаційно-комунікаційна компетентність	читати з розумінням, висловлювати власну думку усно і письмово,

		<p>матеріалами розділу: Поєднайте подію і дату https://cutt.ly/SOkkZ9W Розташуйте події від найдавнішої до сучасної https://cutt.ly/0OI7YCh _ Поєднайте діяча та його здобутки https://cutt.ly/vOI7Azb</p>	<p>маршрутом. В ході мандрівки здобувачі освіти виконують завдання : Створення допису у соцмережі на актуальну тему збереження історичної спадщини Створення рекламного буклету /постеру / листівки Написання есе - написання ідей зі збереження довкілля Написання листа захисникам і захисницям</p>	<p>пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] формулює питання різного типу до тексту/ медіатексту, візуальних джерел [6 ГІО 3.2.1-4] добирає інформацію за заданими критеріями [6 ГІО 3.1.2-1] використовує пошукові системи для отримання інформації [6 ГІО 3.1.2-2] пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю [6 ГІО 5.1.2-3] формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2] пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу [6 ГІО 5.3.1-2]</p>	<p>(тестові завдання)</p>	<p>Громадянська та соціальна компетентності Компетентності в галуззі природничих наук і техніки Культурна компетентність Підприємливість і фінансова грамотність Екологічна компетентність</p>	<p>критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, приймати рішення, розв'язувати проблеми Співпрацювати з іншими</p>
66	Підсумкове заняття за II семестр	<p>Підсумкове заняття за II семестр</p>	<p>Онлайн ігри Зйомки відеоролика «Мій класний 5-й клас» Заповнення карток рефлексії Написання листа у майбутнє</p>	<p>формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2] послідовно викладає інформацію, буде виступ з дотриманням структури [6 ГІО 4.2.2-2] висловлює припущення стосовно можливого перебігу історичних подій [6 ГІО 4.3.1-2] поводить з повагою до ідентичності інших осіб [6 ГІО 5.1.1-2] обґрунтовує користь обміну досвідом та взаємонавчання; пояснює значення освіти в житті людини [6 ГІО 5.1.2-1]</p>	<p>Спостереження Формувальне оцінювання зі зворотнім зв'язком</p>	<p>Вільне володіння державною мовою Інформаційно-комунікаційна компетентність Громадянська та соціальна компетентності Культурна компетентність</p>	<p>висловлювати власну думку усно і письмово, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати</p>

				<p>адаптує свою поведінку до нових ситуацій, зважаючи на набутий досвід [6 ГЮ 5.1.3-1]</p> <p>гнучко та конструктивно взаємодіє з новими людьми, адаптується до нових місць та ситуацій [6 ГЮ 5.1.3-2]</p> <p>взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями [6 ГЮ 5.3.1-5]</p>			<p>позицію, конструктивно керувати емоціями</p> <p>Співпрацювати з іншими</p>
67-70	Резервні години						